

Σύμβαση για τα Δικαιώματα του Παιδιού

15 Ιουνίου 2012

Αρχικό κείμενο: στην αγγλική γλώσσα ¹

Επιτροπή για τα Δικαιώματα του Παιδιού
Εξηκοστή συνεδρίαση
29 Μαΐου – 15 Ιουνίου 2012

Εξέταση των εκθέσεων που υποβλήθηκαν από τα Κράτη μέλη σύμφωνα με το άρθρο 44 της Σύμβασης

Καταληκτικές Παρατηρήσεις: Ελλάδα

1. Η Επιτροπή εξέτασε τις από κοινού υποβληθείσες δεύτερη και τρίτη περιοδικές εκθέσεις της Ελλάδας (CRC/C/GRC/2-3) κατά τις 1710^η και 1711^η συναντήσεις της (βλ. CRC/C/SR. 1710 και 1711), οι οποίες πραγματοποιήθηκαν την 6^η Ιουνίου 2012, και υιοθέτησε κατά την 1725^η συνάντηση, που πραγματοποιήθηκε την 15^η Ιουνίου 2012, τις παρακάτω καταληκτικές παρατηρήσεις.

I. Εισαγωγή

2. Η Επιτροπή χαιρετίζει τη σε συνδυασμό υποβολή της δεύτερης και τρίτης περιοδικής έκθεσης από το συμβαλλόμενο Κράτος και εκφράζει τη λύπη της για την καθυστέρηση στην υποβολή τους. Η Επιτροπή εκφράζει περαιτέρω την εκτίμησή της για τη γραπτή ανταπόκριση στον κατάλογο θεμάτων (CRC/C/GRC/O/2-3/Add.1), καθώς και για τον εποικοδομητικό διάλογο που διεξήχθη με τη δια-τμηματική αντιπροσωπεία, ο οποίος επέτρεψε την καλύτερη κατανόηση της κατάστασης των δικαιωμάτων των παιδιών στο συμβαλλόμενο Κράτος.

II. Μέτρα που ελήφθησαν ως ανταπόκριση του συμβαλλομένου Κράτους στις συστάσεις και η πρόοδος που έχει επιτευχθεί

3. Η Επιτροπή εκφράζει την εκτίμησή της για την υιοθέτηση των παρακάτω νομοθετικών μέτρων:

(α) το Νόμο 3918/2011 για τον εξορθολογισμό των επιδομάτων προς τους γονείς των τρίτεκνων και πολύτεκνων οικογενειών

(β) το Νόμο 3860/2010 για τη βελτίωση της ποινικής νομοθεσίας που αφορά τη νεανική παραβατικότητα

(γ) το Νόμο 3699/2008 για την ειδική εκπαίδευση των ατόμων με αναπηρίες ή των ατόμων με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες

(δ) το Νόμο 3500/2006 για την αντιμετώπιση της ενδοοικογενειακής βίας, ο οποίος επίσης εισάγει την απαγόρευση της σωματικής τιμωρίας

(ε) το Νόμο 3443/2006 για την ίδρυση των Τοπικών Συμβουλίων Νέων με στόχο την ενίσχυση της συμμετοχής των νέων και των εφήβων άνω των 15 ετών στην διαχείριση των τοπικών ζητημάτων.

(στ) το Νόμο 3304/2005 για την απαγόρευση των διακρίσεων στην εκπαίδευση εξαιτίας της φυλετικής ή εθνοτικής καταγωγής.

4. Η Επιτροπή εκφράζει επίσης την εκτίμησή της για την επικύρωση ή προσχώρηση στα εξής:

(α) το Προαιρετικό Πρωτόκολλο της Σύμβασης για τα Δικαιώματα του Παιδιού που αφορά στην εμπορία παιδιών, την παιδική πορνεία και την παιδική πορνογραφία (το 2004)

(β) το Προαιρετικό Πρωτόκολλο της Σύμβασης για τα Δικαιώματα του Παιδιού που αφορά στη συμμετοχή των παιδιών σε ένοπλες συρράξεις (το 2004)

(γ) τη Σύμβαση για τα Δικαιώματα των Ατόμων με Αναπηρίες και το Προαιρετικό Πρωτόκολλο (το 2012)

(δ) τη Σύμβαση της Χάγης για την Προστασία των Παιδιών και τη Συνεργασία σε σχέση με τη Διακρατική Υιοθεσία του 1993 (το 2009)

5. Η Επιτροπή χαιρετίζει επίσης την υιοθέτηση των παρακάτω πολιτικών και θεσμικών μέτρων:

(α) την ίδρυση του Κεντρικού Επιστημονικού Συμβουλίου για την Πρόληψη και την Αντιμετώπιση της Θυματοποίησης και Εγκληματικότητας των Ανηλίκων (ΚΕΣΑΘΕΑ), καθώς και του Δικτύου ΟΡΕΣΤΗΣ για την προστασία των ανηλίκων το 2010

(β) την υιοθέτηση του Εθνικού Σχεδίου Δράσης για τα Δικαιώματα των Παιδιών το 2007

(γ) την ίδρυση των Ιατροκοινωνικών Κέντρων με κοινή Υπουργική απόφαση (το 2006) των Υπουργών Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, Απασχόλησης και Κοινωνικής Ασφάλισης, Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, Εσωτερικών – Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, με στόχο την καταπολέμηση του αποκλεισμού των κοινωνικά ευάλωτων ομάδων του πληθυσμού, και

(δ) τη σύσταση μιας Εθνικής Επιτροπής για τα Δικαιώματα των Παιδιών υπό την αιγίδα του Υπουργείου Παιδείας το 2005 ².

III. Παράγοντες και δυσκολίες που εμποδίζουν την εφαρμογή της Σύμβασης

6. Η Επιτροπή σημειώνει ότι η ύφεση και η τρέχουσα χρηματοοικονομική κρίση έχει βαρύνει τόσο για τις οικογένειες όσο και για τις δημόσιες επενδύσεις στον κοινωνικό τομέα, συμπεριλαμβανομένων των προοπτικών εφαρμογής της Σύμβασης, ιδιαιτέρως όσον αφορά το άρθρο 4 αυτής. Δεδομένων των συνθηκών αυτών, η Επιτροπή προτρέπει το συμβαλλόμενο Κράτος, σε περιόδους επιβολής επαχθών δημοσιονομικών μέτρων, να καταβάλει προσπάθειες για τη διατήρηση και επέκταση των κοινωνικών επενδύσεων και της κοινωνικής προστασίας των ατόμων που βρίσκονται σε πιο ευάλωτη κατάσταση και να υιοθετεί μια ισότιμη προσέγγιση δίνοντας προτεραιότητα στα παιδιά.

IV. Κύριοι τομείς ενδιαφέροντος και συστάσεις

A. Γενικά μέτρα εφαρμογής (άρθρα 4, 42 και 44, παρ. 6 της Σύμβασης)

Οι προηγούμενες συστάσεις της Επιτροπής

7. Η Επιτροπή επισημαίνει τις προσπάθειες που καταβάλλονται από το συμβαλλόμενο Κράτος για την εφαρμογή των καταληκτικών παρατηρήσεων της

Επιτροπής (CRC/C/15/Add. 170, 2002) και οι οποίες αφορούν την αρχική έκθεση του συμβαλλομένου Κράτους του 2002 (CRC/C/28/Add. 17). Ωστόσο, η Επιτροπή εκφράζει τη λύπη της για το ότι ορισμένες συστάσεις έχουν ανεπαρκώς ή μόνον εν μέρει υλοποιηθεί.

8. Η Επιτροπή προτρέπει το συμβαλλόμενο Κράτος να λάβει όλα τα απαραίτητα μέτρα για να υλοποιήσει τις συστάσεις εκείνες από τις καταληκτικές παρατηρήσεις επί της αρχικής έκθεσης του συμβαλλομένου Κράτους, οι οποίες δεν έχουν ακόμα εφαρμοσθεί ή έχουν εφαρμοσθεί ανεπαρκώς, συμπεριλαμβανομένων κυρίως εκείνων που αφορούν στη νομοθεσία, το συντονισμό, τη διάθεση πόρων για τους ανηλίκους, τη συλλογή δεδομένων, τη συνεργασία με την κοινωνία των πολιτών, τον προσδιορισμό του όρου «παιδί», την οργάνωση του συστήματος απονομής δικαιοσύνης σε ανηλίκους, καθώς και τα παιδιά στο δρόμο, και να παρέχει (το συμβαλλόμενο Κράτος) επαρκή παρακολούθηση και ενημέρωση όσον αφορά τις συστάσεις που συμπεριλαμβάνονται στις παρούσες καταληκτικές παρατηρήσεις.

Νομοθεσία

9. Η Επιτροπή επισημαίνει μετά λύπης ότι ορισμένοι τομείς της εθνικής νομοθεσίας δεν είναι ακόμα εναρμονισμένοι με τις αρχές και τις διατάξεις της Σύμβασης και ότι η εφαρμογή της υφιστάμενης νομοθεσίας πρέπει να βελτιωθεί. Την Επιτροπή απασχολεί το γεγονός ότι η εφαρμογή του νόμου της Σαρίας σε ορισμένα ζητήματα του οικογενειακού δικαίου στη Μουσουλμανική κοινότητα της Θράκης δεν είναι πάντα συμβατή με τις αρχές και τις διατάξεις της Σύμβασης, συγκεκριμένα όσον αφορά την πρακτική των γάμων σε νεαρή ηλικία, παρά τις προσπάθειες που έχουν καταβληθεί από το συμβαλλόμενο Κράτος να ελέγξει την πρακτική αυτή, καθώς και ζητήματα που αφορούν κληρονομικά δικαιώματα και που συνιστούν διακρίσεις κατά των κοριτσιών.

10. Η Επιτροπή συστήνει στο συμβαλλόμενο Κράτος να λάβει τα απαραίτητα μέτρα ώστε να εξασφαλίσει ότι η εθνική νομοθεσία είναι πλήρως συμβατή με τις αρχές και τις διατάξεις της Σύμβασης και ότι υπερισχύει έναντι των εθιμικών πρακτικών, συμπεριλαμβανομένης της εφαρμογής του νόμου της Σαρίας στη μουσουλμανική κοινότητα της Θράκης.

Συντονισμός

11. Η Επιτροπή επαναλαμβάνει την προηγούμενη ανησυχία της (CRC/C/15/Add. 170, 2002, παρ. 13) για την έλλειψη μιας σαφούς δομής ή φορέα για τον συντονισμό της εφαρμογής της Σύμβασης τόσο σε εθνική κλίμακα, όσο και μεταξύ των διαφόρων επιπέδων διοίκησης, κεντρικού, περιφερειακού και τοπικού. Την Επιτροπή προβληματίζει το γεγονός ότι το Εθνικό Παρατηρητήριο για τα Δικαιώματα των Παιδιών (NORC), το οποίο ιδρύθηκε το 2001 με σκοπό να σχεδιάζει και να παρακολουθεί τα μέτρα στρατηγικής για την προστασία των δικαιωμάτων των παιδιών, δεν έχει ακόμα τεθεί σε πλήρη λειτουργία και ο συντονιστικός του ρόλος δεν έχει ακόμα καθοριστεί επακριβώς.

12. Η Επιτροπή συστήνει στο συμβαλλόμενο Κράτος να ιδρύσει έναν σαφώς δομημένο φορέα ο οποίος να συντονίζει την εφαρμογή των πολιτικών και των προγραμμάτων με αντικείμενο τα δικαιώματα των παιδιών μεταξύ όλων των εμπλεκόμενων Υπουργείων και φορέων, καθώς και μεταξύ των διαφόρων επιπέδων

διοίκησης, του κεντρικού, του περιφερειακού και του τοπικού, και να του παρέχει τους απαραίτητους πόρους σε τεχνικό και οικονομικό επίπεδο, καθώς και σε ανθρώπινο δυναμικό, ώστε να εφαρμόζει σφαιρικές, συνεκτικές και περιεκτικές πολιτικές για τα παιδιά σε εθνικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο.

Εθνικό Σχέδιο Δράσης

13. Η Επιτροπή επισημαίνει την υιοθέτηση από το συμβαλλόμενο Κράτος ενός Εθνικού Σχεδίου για τα Δικαιώματα των Παιδιών το 2007. Σημειώνει ωστόσο την έλλειψη πληροφόρησης για την περίοδο δράσης αυτού του σχεδίου, την έλλειψη συγκεκριμένων χρονοδιαγραμμάτων και μετρήσιμων σκοπών και στόχων ώστε να είναι εφικτή η αποτελεσματική παρακολούθηση της προόδου που σημειώνεται στον τομέα της εφαρμογής των δικαιωμάτων όλων των παιδιών ανά την επικράτεια του Κράτους, καθώς και την έλλειψη πληροφόρησης σχετικά με τους πόρους που διατέθηκαν για την εφαρμογή του εν λόγω σχεδίου.

14. Η Επιτροπή συστήνει προς το συμβαλλόμενο Κράτος να εξασφαλίσει ότι το Εθνικό Σχέδιο περιλαμβάνει συγκεκριμένα χρονοδιαγράμματα και μετρήσιμους σκοπούς και στόχους, ώστε να παρακολουθεί κατά τρόπο αποτελεσματικό την πρόοδο όσον αφορά την απόλαυση των δικαιωμάτων για όλα τα παιδιά σε όλη την επικράτεια του Κράτους. Το εθνικό σχέδιο δράσης θα πρέπει να συνδεθεί με τις εθνικές, τομεακές και τοπικές στρατηγικές και προϋπολογισμούς προκειμένου να εξασφαλισθεί η κατάλληλη κατανομή οικονομικών, ανθρώπινων και τεχνικών πόρων που απαιτούνται για την εφαρμογή του.

Παρακολούθηση από Ανεξάρτητη Αρχή

15. Η Επιτροπή εκφράζει την εκτίμησή της για το επίπεδο και το εύρος των δραστηριοτήτων που έχουν αναληφθεί από τον Κύκλο Δικαιωμάτων του Παιδιού στην Ανεξάρτητη Αρχή «Συνήγορος του Πολίτη», ιδιαίτερα για την παρακολούθηση που πραγματοποιεί στον τομέα των δικαιωμάτων των παιδιών μέσα από τον αποτελεσματικό μηχανισμό υποβολής αναφορών. Ωστόσο, η Επιτροπή εκφράζει την ανησυχία της για το εάν θα διατεθούν στο μέλλον επαρκείς οικονομικοί πόροι για την υποστήριξη της αποστολής του Κύκλου Δικαιωμάτων του Παιδιού στην Ανεξάρτητη Αρχή «Συνήγορος του Πολίτη» με όλες τις δραστηριότητές του.

16. Η Επιτροπή συστήνει στο συμβαλλόμενο Κράτος να εξασφαλίσει τη συνέχεια της αποστολής του Κύκλου Δικαιωμάτων του Παιδιού στην Ανεξάρτητη Αρχή «Συνήγορος του Πολίτη», παρέχοντας στην Αρχή επαρκείς οικονομικούς πόρους, και να εγγυηθεί τη βιωσιμότητα του στο μέλλον.

Κατανομή των πόρων

17. Λαμβάνοντας υπόψη τη σοβαρή χρηματοοικονομική κρίση που αντιμετωπίζει στο παρόν διάστημα το συμβαλλόμενο Κράτος, η Επιτροπή εκφράζει τη βαθιά της ανησυχία για τα αρνητικά αποτελέσματα της κρίσης αυτής στις δημόσιες δαπάνες, γεγονός που επηρεάζει τις υπηρεσίες που παρέχονται στα παιδιά καθώς και το κόστος επιβίωσης που επιβαρύνει τις οικογένειες όσον αφορά βασικές τους ανάγκες, όπως το φαγητό, τα καύσιμα και η στέγαση, συμπεριλαμβανομένων των αυξανόμενων απαιτήσεων στο

κόστος δημόσιων υπηρεσιών όπως η υγεία. Επιπλέον, η Επιτροπή επαναλαμβάνει τον προβληματισμό της σχετικά με το ότι ο εθνικός προϋπολογισμός και η διαδικασία εκτέλεσής του δεν επιτρέπουν τη σαφή κατανόηση και τον προσδιορισμό των οικονομικών πόρων που διατίθενται για την εφαρμογή των δικαιωμάτων των παιδιών σε εθνικό και τοπικό επίπεδο, εξαιτίας, μεταξύ άλλων, των περιορισμών όσον αφορά τη διατύπωση σαφών σκοπών, στόχων και συλλογής δεδομένων, τα οποία θα μπορούσαν να επιτρέψουν την ικανοποιητική παρακολούθηση των δαπανών και την αξιολόγηση των αποτελεσμάτων. Η Επιτροπή προβληματίζεται επίσης για την επιμονή του φαινομένου της διαφθοράς σε δημόσιους οργανισμούς, στο δικαστικό σύστημα και σε άλλους τομείς.

18. Η Επιτροπή προτρέπει το συμβαλλόμενο Κράτος:

(α) Να αυξήσει και να προτεραιοποιήσει τις δαπάνες που προβλέπονται στον προϋπολογισμό ώστε να εξασφαλίσει την εφαρμογή των δικαιωμάτων του παιδιού σε όλα τα επίπεδα, κυρίως με στόχο να προστατεύσει τις παρεχόμενες σε παιδιά υπηρεσίες από τις περικοπές λόγω της τρέχουσας οικονομικής κατάστασης και να εξασφαλίσει την περαιτέρω υποστήριξη και διεύρυνσή τους, λαμβάνοντας υπόψη ότι οι υπηρεσίες αυτές πρέπει να είναι δίκαιες και ποιοτικές.

(β) Να επιδείξει ιδιαίτερη προσοχή στις επενδύσεις για την προστασία των δικαιωμάτων των παιδιών σε περιπτώσεις ευάλωτων ομάδων συμπεριλαμβανομένων των παιδιών με αναπηρίες, των παιδιών Ρομά, των παιδιών που ανήκουν στην Μουσουλμανική κοινότητα, των ασυνόδευτων ανήλικων, των παιδιών μεταναστών και των παιδιών που ζητούν άσυλο, καθορίζοντας, μεταξύ άλλων, τις στρατηγικές γραμμές του προϋπολογισμού που πρέπει να προστατεύονται ακόμα και σε συνθήκες οικονομικής κρίσης, φυσικών καταστροφών και εκτάκτων συνθηκών.

(γ) Να καθιερώσει μια διαδικασία στον προϋπολογισμό με σαφή κατανομή πόρων για τα παιδιά σε σχετικούς τομείς και φορείς, καθώς και συγκεκριμένους δείκτες και ένα σύστημα παρακολούθησης αυτών.

(δ) Να θεσπίσει μηχανισμούς παρακολούθησης και αξιολόγησης της αποτελεσματικότητας, επάρκειας και ισότητας στην κατανομή των πόρων που διατίθενται για την εφαρμογή της Σύμβασης.

(ε) Να πραγματοποιηθούν τα παραπάνω υπό το φως των συστάσεων της Επιτροπής που διατυπώθηκαν κατά την Ημέρα Γενικής Συζήτησης το 2007 σχετικά με τους «Πόρους για τα Δικαιώματα του Παιδιού – Ευθύνη των Κρατών» και με έμφαση στα άρθρα 2, 3, 4 και 6 της Συνθήκης, και

(στ) Να εντείνει όλες τις προσπάθειες κατά της διαφθοράς ώστε να εξασφαλίσει διαφάνεια στη δημοσιονομική διαχείριση.

Συλλογή δεδομένων

19. Η Επιτροπή εκφράζει την ανησυχία της για την έλλειψη μιας εθνικής βάσης πληροφοριών με σφαιρικά και αναλυτικά στοιχεία για τα παιδιά. Συγκεκριμένα η Επιτροπή προβληματίζεται για την έλλειψη στατιστικών στοιχείων που να αφορούν τα παιδιά που υφίστανται ενδοοικογενειακή βία και/ή άλλες μορφές κακοποίησης και κακομεταχείρισης, τα παιδιά θύματα σεξουαλικής εκμετάλλευσης και κακοποίησης, και άλλα παιδιά που έχουν ανάγκη ειδικής προστασίας, συμπεριλαμβανομένων και των παιδιών με αναπηρίες, των ασυνόδευτων ανήλικων, των παιδιών προσφύγων και των παιδιών που ζητούν άσυλο.

20. Ανατρέχοντας στο γενικό της σχόλιο Νο 5 (2003) που αναφέρεται στα γενικά μέτρα εφαρμογής της Σύμβασης για τα Δικαιώματα του Παιδιού και επαναλαμβάνοντας την προηγούμενη σύστασή της (CRC/C/15/Add. 170, 2002, παρ. 24), η Επιτροπή συστήνει προς το συμβαλλόμενο Κράτος να ενισχύσει τους μηχανισμούς του για τη συλλογή δεδομένων, δημιουργώντας μια εθνική κεντρική βάση δεδομένων για τα παιδιά και καθιερώνοντας δείκτες συμβατούς προς τη Σύμβαση, προκειμένου να εξασφαλίσει ότι τα δεδομένα συλλέγονται σε όλους τους τομείς που καλύπτει η Σύμβαση, ιδιαίτερα όσον αφορά τη βία, την παράνομη διακίνηση και τη σεξουαλική εκμετάλλευση των παιδιών, καταναμημένα, μεταξύ άλλων, σύμφωνα με την ηλικία, το φύλο, την εθνοτική και κοινωνικοοικονομική τους προέλευση και ανά ομάδες παιδιών που έχουν ανάγκη ειδικής προστασίας.

Συνεργασία με την κοινωνία των πολιτών

21. Η Επιτροπή επαναλαμβάνει την προηγούμενη σύστασή της (CRC/C/15/Add. 170, παρ. 26) για την περαιτέρω βελτίωση της συνεργασίας και του συντονισμού σε σταθερή βάση με τις ΜΚΟ και την συμμετοχή τους στην εφαρμογή της Σύμβασης, ιδιαίτερα υπό το φως της τρέχουσας οικονομικής κατάστασης.

Διάδοση και ευαισθητοποίηση

22. Ενώ επικροτεί τη διανομή του φυλλαδίου για τη Σύμβαση που εκδόθηκε σε συνεργασία με τη UNICEF και δόθηκε σε μαθητές της 5^{ης} και 6^{ης} τάξης δημοτικού στα σχολεία, η Επιτροπή επαναλαμβάνει την ανησυχία της (CRC/C/15/Add. 170, παρ. 27) ότι η διάδοση της Σύμβασης δεν γίνεται με συστηματικό τρόπο μεταξύ των παιδιών, στο ευρύ κοινό και μεταξύ των επαγγελματιών που εργάζονται με και για τα παιδιά. Σημειώνει τις προσπάθειες που καταβάλλει το συμβαλλόμενο Κράτος για τη μετάφραση ενός φυλλαδίου που περιλαμβάνει γενικές πληροφορίες και αναφέρεται στα Δικαιώματα των Παιδιών, καθώς και τη μετάφραση ενός εντύπου αναφορών /καταγγελιών σε οκτώ γλώσσες, αλλά επαναλαμβάνει τον προβληματισμό της για το ότι η Σύμβαση δεν έχει μεταφραστεί στις γλώσσες που ομιλούνται από ορισμένα τμήματα του πληθυσμού, όπως η ρομανί, η πομακική και η μακεδονική³.

23. Η Επιτροπή προτρέπει το συμβαλλόμενο Κράτος να εντείνει τις προσπάθειές του προκειμένου να ενσωματώσει τα θέματα που αφορούν στα δικαιώματα των παιδιών σε όλα τα προγράμματα σπουδών στα διάφορα επίπεδα της εκπαίδευσης και να ενισχύσει τα προγράμματα ευαισθητοποίησης συμπεριλαμβάνοντας καμπάνιες για τη Σύμβαση, μεταξύ παιδιών, οικογενειών και μεταξύ επαγγελματιών που εργάζονται με και για τα παιδιά. Επιπλέον επαναλαμβάνει τη σύστασή της ότι το συμβαλλόμενο Κράτος θα πρέπει να διασφαλίσει ότι διανέμονται μεταφρασμένες εκδόσεις της Σύμβασης και να λάβει τα απαραίτητα μέτρα ώστε να εξασφαλίσει πραγματικά τη διάδοση της Σύμβασης σε όλες τις γλώσσες που ομιλούνται στην επικράτειά του.

Επιμόρφωση

24. Η Επιτροπή εκφράζει την ανησυχία της για την έλλειψη επιμόρφωσης των επαγγελματιών που εργάζονται για ή με παιδιά, συμπεριλαμβανομένων των κοινωνικών λειτουργών, των αστυνομικών και άλλων οργάνων επιβολής του νόμου⁴, του προσωπικού

που εργάζεται στον τομέα της υγείας, των επαγγελματιών και του προσωπικού που εργάζονται σε όλους τους χώρους παροχής εναλλακτικής φροντίδας και στα μέσα μαζικής ενημέρωσης.

25. Η Επιτροπή συστήνει στο συμβαλλόμενο Κράτος να εξασφαλίσει συστηματική, υποχρεωτική και συνεχή επιμόρφωση στα δικαιώματα των παιδιών όλων των επαγγελματιών που εργάζονται με και για τα παιδιά, ιδιαίτερα των κοινωνικών λειτουργών, των αστυνομικών και άλλων οργάνων επιβολής του νόμου, του προσωπικού που εργάζεται στον χώρο της υγείας, των επαγγελματιών και του προσωπικού που εργάζεται σε όλους τους χώρους παροχής εναλλακτικής φροντίδας και των μέσων μαζικής ενημέρωσης.

B. Γενικές αρχές (άρθρα 2, 3, 6 και 12 της Σύμβασης)

Μη διάκριση

26. Ενώ αναγνωρίζει ορισμένα μέτρα που ελήφθησαν προκειμένου να καταπολεμηθούν οι διακρίσεις κατά των παιδιών Ρομά, όπως η υιοθέτηση της Νέας Εθνικής Στρατηγικής για την Ένταξη των Ρομά το 2010, η οποία εστιάζει στην εκπαίδευση, την υγεία, την απασχόληση και τη στέγαση, η Επιτροπή εκφράζει την ανησυχία της για το γεγονός ότι δεν έχουν εξαλειφθεί οι διακρίσεις κατά των παιδιών Ρομά, των παιδιών Τουρκικής καταγωγής, των παιδιών που ανήκουν στη Μουσουλμανική κοινότητα της Θράκης και των παιδιών από ομάδες που αυτοπροσδιορίζονται ως ανήκουσες σε Μακεδονική³ μειονότητα, ειδικά όσον αφορά την πρόσβασή τους στην εκπαίδευση και τις βασικές υπηρεσίες. Την Επιτροπή προβληματίζει επίσης η ύπαρξη διακρίσεων κατά των παιδιών με αναπηρίες, των παιδιών στο δρόμο και των παιδιών μεταναστών που δεν διαθέτουν τα απαραίτητα νομιμοποιητικά έγγραφα. Την Επιτροπή ανησυχούν επίσης οι ανισότητες που παρατηρούνται σε διαφορετικές περιοχές του συμβαλλομένου Κράτους.

27. Υπό το φως του άρθρου 2 της Σύμβασης, η Επιτροπή προτρέπει το συμβαλλόμενο Κράτος να εξασφαλίσει ότι όλα τα παιδιά στην επικράτειά του θα απολαμβάνουν ίσα δικαιώματα χωρίς διακρίσεις σε όλα τα επίπεδα, και για αυτόν τον σκοπό θα πρέπει:

(α) Να επανεξετάσει την εθνική νομοθεσία και άμεσα να λάβει όλα τα απαραίτητα μέτρα προκειμένου να διασφαλίσει ότι όλα τα παιδιά στην επικράτεια του συμβαλλομένου Κράτους θα αντιμετωπίζονται ισότιμα και ως άτομα

(β) Να εξασφαλίσει ότι τα παιδιά Ρομά, τα παιδιά που ανήκουν στη Μουσουλμανική κοινότητα της Θράκης, τα παιδιά Τουρκικής καταγωγής, τα παιδιά από ομάδες που αυτοπροσδιορίζονται ως ανήκουσες σε Μακεδονική³ μειονότητα, καθώς και τα παιδιά με αναπηρίες, τα παιδιά στο δρόμο και τα παιδιά μεταναστών που δεν φέρουν τα απαραίτητα νομιμοποιητικά έγγραφα, έχουν ίση πρόσβαση στην υγεία και τις κοινωνικές υπηρεσίες και σε ποιοτική εκπαίδευση και ότι στις σχετικές υπηρεσίες που χρησιμοποιούνται από αυτά τα παιδιά διατίθενται επαρκείς οικονομικοί πόροι και ανθρώπινο δυναμικό, και

(γ) Να ενισχύσει την παρακολούθηση των προγραμμάτων και των υπηρεσιών που εφαρμόζονται από τις τοπικές αρχές με στόχο τον εντοπισμό και την εξάλειψη των ανισοτήτων.

Δικαίωμα στη ζωή, την επιβίωση και την ανάπτυξη

28. Η Επιτροπή εκφράζει τη βαθιά της ανησυχία όσον αφορά το δικαίωμα στη ζωή, την επιβίωση και την ανάπτυξη των παιδιών και των εφήβων των οποίων οι οικογένειες χάνουν ταχύτατα τα μέσα επιβίωσής τους και την πρόσβασή τους στις κοινωνικές υπηρεσίες που χρηματοδοτούνται από το Κράτος, συμπεριλαμβανομένων των τομέων της υγείας και της κοινωνικής ασφάλισης, καθώς επίσης και το οικογενειακό τους εισόδημα. Συγκεκριμένα, η Επιτροπή επισημαίνει ότι η ανεργία των νέων στο συμβαλλόμενο Κράτος φθάνει το 40%, το οποίο είναι ένα από τα υψηλότερα ποσοστά στην Ευρώπη, και συνεχίζει να αυξάνει με ταχείς ρυθμούς όσο η οικονομία συρρικνώνεται, και ότι τα ποσοστά της σχολικής διαρροής αυξάνονται μεταξύ όλων των παιδιών, ιδιαίτερα μεταξύ των παιδιών Ρομά, με αβέβαιες προοπτικές προόδου για τα παιδιά, τόσο στο σχολείο όσο και στην εργασία.

29. Η Επιτροπή συστήνει στο συμβαλλόμενο Κράτος να αξιολογήσει όσο το δυνατόν συντομότερα τα αποτελέσματα της κρίσης στη ζωή και τις προοπτικές ανάπτυξης των παιδιών, ιδίως των εφήβων, προκειμένου να ελαχιστοποιήσει τους κινδύνους για την επιβίωση και την ανάπτυξή τους.

Σεβασμός των απόψεων του παιδιού

30. Ενώ αναγνωρίζει την ίδρυση της Βουλής των Εφήβων από το Κοινοβούλιο του συμβαλλόμενου Κράτους και το Υπουργείο Παιδείας, σε συνεργασία με το Υπουργείο Παιδείας της Κύπρου, η Επιτροπή ανησυχεί για την έλλειψη πληροφόρησης όσον αφορά την εκπροσώπηση παιδιών από εθνοτικές, θρησκευτικές, γλωσσικές ή πολιτιστικές ομάδες στη Βουλή των Εφήβων. Η Επιτροπή εκφράζει περαιτέρω την ανησυχία της διότι παρά τις υπάρχουσες διατάξεις στη νομοθεσία του συμβαλλόμενου Κράτους σχετικά με το σεβασμό των απόψεων του παιδιού (άρθρο 1511 του Αστικού Κώδικα και άρθρο 681 Γ, παράγραφος 2 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας), οι διατάξεις αυτές σπάνια χρησιμοποιούνται στα δικαστήρια, κυρίως λόγω έλλειψης ενημέρωσης, με αποτέλεσμα οι απόψεις των παιδιών να μη λαμβάνονται υπόψη. Την Επιτροπή προβληματίζει επίσης η έλλειψη πληροφόρησης για τα μέτρα που έχουν ληφθεί προκειμένου να εξασφαλίσουν στα παιδιά Ρομά, στα παιδιά Τουρκικής καταγωγής και στα παιδιά με αναπηρίες το δικαίωμα να ακούγεται η φωνή τους.

31. Η Επιτροπή επαναλαμβάνει την προηγούμενη σύστασή της (CRC/C/15/Add. 170, παρ. 39) και συστήνει στο συμβαλλόμενο Κράτος:

(α) Να εξασφαλίσει ότι στη Βουλή των Εφήβων εκπροσωπούνται όλα τα τμήματα του πληθυσμού των παιδιών του συμβαλλόμενου Κράτους και ότι εγγυάται σε όλα τα παιδιά το δικαίωμα να ακούγεται η φωνή τους, συμπεριλαμβανομένων των παιδιών που προέρχονται από διακριτές εθνοτικές, θρησκευτικές, γλωσσικές ή πολιτιστικές ομάδες

(β) Να ενισχύσει τις προσπάθειές του, και όσον αφορά τη νομοθεσία, προκειμένου να εξασφαλίσει ότι οι απόψεις των παιδιών ακούγονται και λαμβάνονται υπόψη σε όλες τις δικαστικές, διοικητικές και άλλες αποφάσεις που τα αφορούν και τα επηρεάζουν, ανάλογα με την ηλικία και την ωριμότητά τους, και

(γ) Να εξασφαλίσει ότι οι επαγγελματίες που εργάζονται στο χώρο της δικαιοσύνης, της κοινωνικής πρόνοιας και σε άλλους χώρους στους οποίους ασχολούνται συστηματικά με παιδιά, λαμβάνουν την κατάλληλη εκπαίδευση όσον

αφορά το να ακούν και να λαμβάνουν υπόψη τους τις απόψεις των παιδιών κατά τη λήψη όλων των αποφάσεων που τα αφορούν και τα επηρεάζουν, ανάλογα με την ηλικία και την ωριμότητά τους.

Γ. Ατομικά δικαιώματα (άρθρα 7, 8, 13-17, 19 και 37(α) της Σύμβασης)

Όνομα και εθνικότητα

32. Ενώ σημειώνει τα μέτρα που ελήφθησαν από το συμβαλλόμενο Κράτος προκειμένου να διευκολύνει την καταγραφή των παιδιών Ρομά κατά τη γέννησή τους, η Επιτροπή εκφράζει την ανησυχία της για το γεγονός ότι εξακολουθεί να υπάρχει ένα ποσοστό παιδιών Ρομά που δεν είναι καταγεγραμμένα. Την Επιτροπή προβληματίζει επίσης το ότι ορισμένα παιδιά εγγράφονται μόνον με το επώνυμο των γονέων τους και το πεδίο για το όνομά τους παραμένει κενό ενώ αναγράφεται μόνον η συντομογραφία «ΑΚΟ» (άνευ κυρίου ονόματος), γεγονός που τα εκθέτει στον στιγματισμό και τη διάκριση. Η Επιτροπή ανησυχεί περαιτέρω για την αυθαίρετη μεταγραφή των Τουρκικών ονομάτων στις ταυτότητές τους, κάτι που δημιουργεί προβλήματα στα άτομα με τις ταυτότητες αυτές όταν ταξιδεύουν ή σπουδάζουν στο εξωτερικό.

33. Υπό το φως των άρθρων 7 και 8, η Επιτροπή επαναλαμβάνει την προηγούμενη σύστασή της (CRC/C/15/Add. 170) και καλεί το συμβαλλόμενο Κράτος να ενισχύσει όλα τα απαραίτητα μέτρα ώστε να εξασφαλίσει ότι:

(α) Όλα τα παιδιά καταγράφονται σωστά κατά τη γέννησή τους, γεγονός το οποίο συμπεριλαμβάνει και τη βελτίωση της παροχής πληροφόρησης και ευκολότερη πρόσβαση στις δομές απογραφής των γεννήσεων, και

(β) Όλα τα παιδιά, ιδιαιτέρως όσα ανήκουν σε μειονεκτούσες ομάδες, έχουν τη δυνατότητα να εγγράφονται με και να χρησιμοποιούν το πλήρες αρχικό τους όνομα όπως αυτό έχει επιλεγεί από τους γονείς τους ή από άλλον κηδεμόνα.

Θρησκευτική ελευθερία

34. Η Επιτροπή εκφράζει τις ανησυχίες της για το ότι τα σχολεία κρατούν αρχεία σχετικά με το θρήσκευμα των μαθητών και για το ότι το θρήσκευμα αναφέρεται στο απολυτήριο, καθώς και για το ότι όταν μαθητές του ίδιου θρησκειώματος ζητούν απαλλαγή από το μάθημα των θρησκευτικών, το αίτημά τους δεν γίνεται πάντοτε δεκτό.

35. Υπό το φως του άρθρου 14 της Σύμβασης, η Επιτροπή επαναλαμβάνει την προηγούμενη σύστασή της (CRC/C/15/Add. 170, παρ. 45) προς το συμβαλλόμενο Κράτος όπως εξασφαλίσει ότι το θρήσκευμα ενός παιδιού ή η έλλειψη θρησκειώματος σε καμία περίπτωση δεν πρέπει να εμποδίζει τον σεβασμό στα δικαιώματα του παιδιού. Η Επιτροπή συστήνει προς το συμβαλλόμενο Κράτος να σέβεται το δικαίωμα του παιδιού στην ελευθερία της σκέψης, συνείδησης και θρησκειώματος λαμβάνοντας αποτελεσματικά μέτρα προκειμένου να εμποδίσει και να εξαλείψει όλες τις μορφές διάκρισης λόγω θρησκειώματος και πεποιθήσεων και προωθώντας τη θρησκευτική ανεκτικότητα και τον διάλογο στην κοινωνία.

Το δικαίωμα στην ιδιωτική ζωή

36. Η Επιτροπή εκφράζει την ανησυχία της για την αποκάλυψη της ταυτότητας είτε των θυμάτων είτε των δραστών εγκληματικών πράξεων στα μέσα μαζικής ενημέρωσης μέσω της δημοσίευσης στοιχείων από τα δικαστικά αρχεία που αφορούν υποθέσεις στις οποίες εμπλέκονται ανήλικοι, ενώ η υπόθεσή τους εξετάζεται ακόμα από το δικαστήριο, είτε μέσω της δημοσίευσης φωτογραφιών ή πληροφοριών που αφορούν την προσωπική κατάσταση παιδιών που βρίσκονται σε ιδρύματα παιδικής προστασίας. Η Επιτροπή ανησυχεί περαιτέρω για την έλλειψη πληροφόρησης σχετικά με την ύπαρξη ενός συναφούς Κώδικα Δεοντολογίας για τα ΜΜΕ.

37. Υπό το φως του άρθρου 16 της Σύμβασης, η Επιτροπή συστήνει στο συμβαλλόμενο Κράτος να διασφαλίσει ότι το δικαίωμα του παιδιού στην ιδιωτική ζωή είναι απολύτως σεβαστό σε όλα τα στάδια της διαδικασίας, ότι δεν δημοσιεύεται καμία πληροφορία που θα μπορούσε να οδηγήσει στην αναγνώριση παιδιών θυμάτων ή δραστών εγκληματικών ενεργειών, και ότι στα ΜΜΕ που παραβιάζουν το δικαίωμα στην ιδιωτική ζωή ενός παιδιού που παραβαίνει το νόμο, επιβάλλονται πειθαρχικές, και εάν είναι απαραίτητο, ποινικές κυρώσεις.

Πρόσβαση στην κατάλληλη πληροφόρηση

38. Η Επιτροπή σημειώνει τη δημιουργία μιας Βάσης Δεδομένων για την Οπτικοακουστική Αγωγή για Παιδιά, Νέους και τα ΜΜΕ από το Ελληνικό Ινστιτούτο Οπτικοακουστικών Μέσων, στις 18 Ιουνίου 2008, και την ίδρυση μιας Ανεξάρτητης Επιτροπής για την Προστασία των Δικαιωμάτων των Ανηλίκων (Νόμος 3587/2007) με στόχο την προστασία των παιδιών από την επιβλαβή επίδραση εμπορικών προϊόντων, όπως είναι τα παιχνίδια, παιχνίδια για ηλεκτρονικούς υπολογιστές και λογισμικά για το διαδίκτυο. Η Επιτροπή εκφράζει ωστόσο την ανησυχία της για την έλλειψη ενημέρωσης για τα μέτρα που έχουν ληφθεί για την προστασία των παιδιών από την επιβλαβή πληροφόρηση. Η Επιτροπή ανησυχεί επίσης για το ότι τα παιδιά που ζουν στη Μουσουλμανική κοινότητα της Θράκης καθώς και τα παιδιά Ρομά δεν διαθέτουν επαρκή πρόσβαση σε πληροφόρηση και υλικό που προέρχονται από ποικίλες εθνικές και διεθνείς πηγές, και να είναι διαθέσιμο στις γλώσσες των μειονοτήτων, και που συμβάλλουν στην ανάπτυξη του παιδιού.

39. Η Επιτροπή συστήνει προς το συμβαλλόμενο Κράτος να συνεχίσει τις προσπάθειές του προκειμένου να επιβεβαιώσει ότι τα ΜΜΕ γνωρίζουν και σέβονται τα δικαιώματα του παιδιού. Για την επίτευξη αυτού του στόχου, η Επιτροπή συστήνει προς το συμβαλλόμενο Κράτος τα εξής:

(α) Να διατυπώσει, μετά από διαβούλευση με τα ΜΜΕ, κατάλληλες κατευθυντήριες γραμμές για την προστασία των παιδιών από πληροφόρηση και υλικό που είναι επιβλαβές για την ευημερία τους, καθώς και έναν κώδικα δεοντολογίας για τα ΜΜΕ

(β) Να ενθαρρύνει τα ΜΜΕ να διαδίδουν κατάλληλη πληροφόρηση και υλικό κοινωνικής και πολιτιστικής χρησιμότητας για το παιδί

(γ) Να εξασφαλίσει ότι τα παιδιά έχουν πρόσβαση σε πληροφορίες και υλικό που προέρχονται από ποικίλες εθνικές και διεθνείς πηγές, ειδικά αυτές που αποσκοπούν στην προαγωγή της κοινωνικής, πνευματικής και ηθικής ευημερίας των παιδιών, καθώς και της σωματικής και ψυχικής τους υγείας, και

(δ) Να εξασφαλίσει, υπό το φως του άρθρου 17 (δ), ότι τα παιδιά έχουν πρόσβαση σε πληροφόρηση σε γλώσσες μειονοτήτων.

Δ. Οικογενειακό περιβάλλον και εναλλακτική φροντίδα (άρθρα 5, 18 (παρ. 1-2, 9-11, 19-21, 25, 27 (παρ. 4) και 39 της Σύμβασης)

Οικογενειακό περιβάλλον

40. Η Επιτροπή σημειώνει με ανησυχία ότι εξαιτίας της δύσκολης υφιστάμενης οικονομικής κατάστασης με την οποία βρίσκονται αντιμέτωπες οι οικογένειες, μπορεί να υπάρχουν όλο και περισσότερα παιδιά που στερούνται το οικογενειακό τους περιβάλλον, εντείνοντας έτσι την τάση προς ιδρυματοποίηση των ανηλίκων, γεγονός που είχε προβληματίσει την Επιτροπή και στο παρελθόν.

41. Η Επιτροπή συστήνει προς το συμβαλλόμενο Κράτος να εφαρμόσει μέτρα προκειμένου να εμποδίσει την επιδείνωση της τάσης προς τη απομάκρυνση των παιδιών από το οικογενειακό τους περιβάλλον, πιο συγκεκριμένα, μέτρα που θα στοχεύουν στη βελτίωση της γνώσης και κατανόησης των γονεϊκών ευθυνών, όλες τις μορφές υποστήριξης προς τις οικογένειες προκειμένου να αυξηθεί η ικανότητά τους να ασκήσουν τον γονεϊκό ρόλο, καθώς και την αναζήτηση εναλλακτικών λύσεων οικογενειακού τύπου όταν αυτό είναι απαραίτητο.

Παιδιά που απομακρύνονται από το οικογενειακό περιβάλλον

42. Ενώ σημειώνει τα μέτρα που ελήφθησαν από το συμβαλλόμενο Κράτος σχετικά με την αναδοχή, η Επιτροπή εκφράζει την ανησυχία της για τα εξής:

(α) την ακόμα ευρέως διαδεδομένη χρήση της παραμονής παιδιών σε ιδρύματα και τα χαμηλά ποσοστά υλοποίησης της αναδοχής στο συμβαλλόμενο Κράτος

(β) την έλλειψη στοιχείων για τα ιδρύματα, καθώς και την έλλειψη συστηματικής παρακολούθησης της κατάστασης των παιδιών σε ιδρύματα ή σε αναδοχή

(γ) την έλλειψη επανεξέτασης της τοποθέτησης των παιδιών σε ιδρύματα και τη μακρά περίοδο που διαμένουν εκεί, και

(δ) την έλλειψη προσωπικού και πόρων, γεγονός που επιδεινώνεται στο πλαίσιο της τρέχουσας κρίσης.

Επιπλέον, την Επιτροπή προβληματίζει το γεγονός ότι στο πλαίσιο της τρέχουσας κρίσης ένας αυξανόμενος αριθμός παιδιών απομακρύνονται από τις οικογένειές τους ή τοποθετούνται σε ιδρύματα διότι οι γονείς τους δεν διαθέτουν πλέον τα μέσα για να τα συντηρήσουν.

43. Η Επιτροπή συστήνει στο συμβαλλόμενο Κράτος:

(α) Να διαμορφώσει μια σαφή πολιτική αποιδρυματοποίησης και αναδοχής προκειμένου να εξασφαλίσει ότι τα παιδιά που απομακρύνονται από το οικογενειακό τους περιβάλλον λαμβάνουν επαρκή φροντίδα και προστασία, και να υιοθετήσει μέτρα προκειμένου να εξασφαλίσει την αποτελεσματική λειτουργία, παρακολούθηση και αξιολόγηση των υφιστάμενων προγραμμάτων ιδρυματικής φροντίδας και αναδοχής

(β) Να καταστήσει σαφές ότι η τοποθέτηση σε ίδρυμα χρησιμοποιείται μόνο ως έσχατη λύση

(γ) Να καταρτίσει επιπλέον προγράμματα προκειμένου να ενισχύσει τις εναλλακτικές υπηρεσίες αναδοχής και να τους παρέχει επαρκείς οικονομικούς πόρους και ανθρώπινο δυναμικό, και

(δ) Να ενισχύσει τις πολιτικές του προκειμένου να βοηθήσει τους γονείς να παρέχουν την απαραίτητη φροντίδα στα παιδιά τους έτσι ώστε να μην αναγκάζονται να τοποθετούν τα παιδιά σε εναλλακτική φροντίδα.

Υιοθεσία

44. Ενώ αναγνωρίζει την πληροφόρηση που παρέχεται από το συμβαλλόμενο Κράτος κατά την ανταπόκρισή του στον κατάλογο θεμάτων (CRC/C/GRC/Q/2-3/Add. 1, 2012, παρ. 80-83) σχετικά με την ισχύουσα νομοθεσία για τις υιοθεσίες, η Επιτροπή εκφράζει την ανησυχία της για τις μακροχρόνιες διαδικασίες και καθυστερήσεις στις υιοθεσίες, γεγονός το οποίο έχει σημαντικό αντίκτυπο στα παιδιά τα οποία παραμένουν στα ιδρύματα για μεγάλα χρονικά διαστήματα, αντί να ενσωματώνονται σε θετές οικογένειες στον κατάλληλο χρόνο. Η Επιτροπή ανησυχεί περαιτέρω για την επιμονή του φαινομένου της ιδιωτικής υιοθεσίας, το οποίο μπορεί να αυξήσει τον κίνδυνο πωλήσεων παιδιών.

45. Υπό το φως του άρθρου 21, η Επιτροπή συστήνει ότι θα πρέπει να ληφθούν όλα τα απαραίτητα μέτρα προκειμένου να επιλυθούν τα προβλήματα των καθυστερήσεων στις διαδικασίες, έτσι ώστε οι αποφάσεις σχετικά με υιοθεσίες να λαμβάνονται στον κατάλληλο χρόνο. Το συμβαλλόμενο Κράτος να επανεξετάσει το νομοθετικό πλαίσιο της υιοθεσίας, ειδικά όσον αφορά την πρακτική της ιδιωτικής υιοθεσίας, και να το ευθυγραμμίσει με τη Σύμβαση καθώς και με τη Σύμβαση της Χάγης του 1993 για την Προστασία των Παιδιών και τη Συνεργασία σχετικά με τη Διακρατική Υιοθεσία.

Βία κατά των παιδιών συμπεριλαμβανομένης της κακοποίησης και της παραμέλησης

46. Η Επιτροπή επικροτεί το πρώτο Εθνικό Στρατηγικό Σχέδιο για τα Παιδιά και τους Εφήβους 2006-2009, το οποίο αναφέρεται στους στόχους και τα μέτρα που πρέπει να ληφθούν για την καταπολέμηση της βίας κατά των παιδιών και τη δημιουργία το 2011 ενός δικτύου για την καταπολέμηση της βίας στα σχολεία, στο οποίο το Υπουργείο Παιδείας είναι ένα εκ των ιδρυτικών μελών, με στόχο την πρόληψη και αντιμετώπιση της βίας και του εκφοβισμού στα σχολεία. Ενώ σημειώνει τη ψήφιση του Νόμου 3500/2006 «σχετικά με την ενδοοικογενειακή βία και άλλες διατάξεις» ο οποίος προστατεύει τις γυναίκες, τα παιδιά, τα ηλικιωμένα άτομα, τα άτομα με αναπηρίες, καθώς και την υιοθέτηση διαφόρων νομοθετικών μέτρων για την προστασία των παιδιών από την κακοποίηση και την παραμέληση, την Επιτροπή ανησυχεί η γενική έλλειψη πληροφόρησης για όλα αυτά τα φαινόμενα, η έλλειψη αξιόπιστων στατιστικών στοιχείων που να έχουν συλλεγεί από το συμβαλλόμενο Κράτος προκειμένου να αξιολογήσει και να παρακολουθήσει την εφαρμογή της νομοθεσίας, η έλλειψη πληροφόρησης για τις ποινές που έχουν επιβληθεί στους θύτες, καθώς και η έλλειψη πληροφόρησης σχετικά με τον μηχανισμό καταγγελιών για τα παιδιά θύματα. Την Επιτροπή απασχολεί επίσης η ανεπάρκεια προσωπικού και υπηρεσιών που ασχολούνται με τα παιδιά θύματα κακοποίησης και παραμέλησης.

47. Η Επιτροπή συστήνει στο συμβαλλόμενο Κράτος:

(α) Να ενισχύσει τους μηχανισμούς για την καταγραφή του αριθμού των υποθέσεων και της έκτασης της βίας, της σεξουαλικής κακοποίησης, της παραμέλησης, της κακομεταχείρισης ή εκμετάλλευσης, συμπεριλαμβανομένων και των φαινομένων στο εσωτερικό της οικογένειας, στα σχολεία και στην ιδρυματική και άλλη φροντίδα

(β) Να εξασφαλίσει ότι οι επαγγελματίες που εργάζονται με και για τα παιδιά (στους οποίους συμπεριλαμβάνονται οι εκπαιδευτικοί, οι κοινωνικοί λειτουργοί, οι επαγγελματίες της υγείας, οι αστυνομικοί και οι δικαστικοί) λαμβάνουν εκπαίδευση σχετική με την υποχρέωσή τους να αναφέρουν και να αναλαμβάνουν την κατάλληλη δράση σε περιπτώσεις όπου υπάρχει υποψία για κακοποίηση, ενδοοικογενειακή βία και παραμέληση που αφορά παιδιά

(γ) Να ενισχύσει την υποστήριξη προς τα θύματα βίας, κακοποίησης, παραμέλησης και κακομεταχείρισης, προκειμένου να εξασφαλίσει ότι δεν θυματοποιούνται εκ νέου κατά τη διάρκεια της δικαστικής διαδικασίας, και

(δ) Να τους παράσχει πρόσβαση σε επαρκείς υπηρεσίες για ανάρρωση, συμβουλευτική και άλλες μορφές ένταξης σε όλα τα μέρη της χώρας.

48. Η Επιτροπή εφιστά την προσοχή του συμβαλλόμενου Κράτους στο γενικό σχόλιο Νο 13 και συστήνει στο συμβαλλόμενο Κράτος:

(α) Να θέσει ως προτεραιότητα την εξάλειψη όλων των μορφών βίας εναντίον των παιδιών, και με το να εξασφαλίσει την εφαρμογή των συστάσεων της μελέτης των Ηνωμένων Εθνών για τη βία κατά των παιδιών (A/61/299), λαμβάνοντας υπόψη το αποτέλεσμα και τις συστάσεις των Περιφερειακών Διαβουλεύσεων για την Ευρώπη και την Κεντρική Ασία (που διοργανώθηκαν στη Λιουμπλιάνα, Σλοβενία, 5-7 Ιουλίου 2005), και δίνοντας ιδιαίτερη προσοχή στο φύλο

(β) Να παράσχει πληροφόρηση σχετικά με την εφαρμογή από το συμβαλλόμενο Κράτος των συστάσεων της προαναφερόμενης μελέτης στην επόμενη περιοδική του έκθεση, ιδιαιτέρως των συστάσεων εκείνων που τονίζονται από τον Ειδικό Εκπρόσωπο του Γενικού Γραμματέα για τη βία κατά των παιδιών, συγκεκριμένα:

- (i) Τη δημιουργία μιας σφαιρικής εθνικής στρατηγικής με στόχο την πρόληψη και αντιμετώπιση όλων των μορφών βίας και κακομεταχείρισης κατά των παιδιών
- (ii) Την εφαρμογή μιας ρητής εθνικής νομικής απαγόρευσης όλων των μορφών βίας κατά των παιδιών σε όλους τους χώρους
- (iii) Την εδραίωση ενός εθνικού συστήματος συλλογής δεδομένων, ανάλυσης και διάδοσης, και τη σύσταση μιας ατζέντας έρευνας με αντικείμενο τη βία και την κακομεταχείριση σε βάρος των παιδιών.

E. Αναπηρία, βασικές υπηρεσίες υγείας και πρόνοιας (άρθρα 6, 18 (παρ. 3), 23, 24, 26, 27 (παρ. 1-3) της Σύμβασης)

Παιδιά με αναπηρίες

49. Η Επιτροπή αναγνωρίζει ότι το συμβαλλόμενο Κράτος έχει υιοθετήσει νόμους και έχει ιδρύσει υπηρεσίες και θεσμούς με σκοπό την ενίσχυση των παιδιών με αναπηρίες, την προώθηση της κοινωνικής τους συμμετοχής, συμπεριλαμβανομένης της κοινής

μάθησης στα σχολεία, και την ανάπτυξη της αυτονομίας τους. Ωστόσο, η Επιτροπή παραμένει προβληματισμένη από το γεγονός ότι οι βαθιά ριζωμένες διακρίσεις εξακολουθούν να υπάρχουν και ότι τα μέτρα για τα παιδιά με αναπηρίες δεν παρακολουθούνται επαρκώς, καθώς και από την έλλειψη στατιστικών στοιχείων για τα παιδιά με αναπηρίες στο συμβαλλόμενο Κράτος. Την Επιτροπή απασχολεί σοβαρά η ευρέως διαδεδομένη χρήση της ιδρυματοποίησης, κυρίως εξαιτίας της έλλειψης υπηρεσιών ημερήσιας φροντίδας και υπηρεσιών που παρέχονται στο πλαίσιο της κοινότητας για τα παιδιά με πιο σοβαρές μορφές αναπηρίας. Η Επιτροπή εκφράζει περαιτέρω την έντονη ανησυχία της για την πρόσφατα αναφερθείσα περίπτωση του Κέντρου Παιδικής Προστασίας στα Λεχαινά για παιδιά με αναπηρίες τα οποία ζουν σε απάνθρωπες και απαράδεκτες συνθήκες συμπεριλαμβανομένου και του γεγονότος ότι βρίσκονται συστηματικά σε καταστολή, ενώ υφίστανται πρακτικές όπως το να δένονται στα κρεβάτια τους και να χρησιμοποιούνται κρεβάτια - κλουβιά εξαιτίας της έλλειψης προσωπικού.

50. Η Επιτροπή συστήνει στο συμβαλλόμενο Κράτος, σύμφωνα με το Γενικό της σχόλιο Νο 9 (2006) για τα δικαιώματα των παιδιών με αναπηρίες:

(α) Να επανεξετάσει και να υιοθετήσει συγκεκριμένα νομοθετικά μέτρα προκειμένου να εξασφαλίσει πλήρη προστασία για όλα τα παιδιά με αναπηρίες, και να εγκαθιδρύσει ένα σύστημα παρακολούθησης, το οποίο θα καταγράφει προσεκτικά την πρόοδο που σημειώνεται και θα εντοπίζει ελλείψεις/κενά κατά την εφαρμογή τους

(β) Να παρέχει υπηρεσίες μέσα στην κοινότητα και οι οποίες θα εστιάζουν στη βελτίωση της ποιότητας της ζωής των παιδιών με αναπηρίες, θα ανταποκρίνονται στις βασικές τους ανάγκες και θα εξασφαλίζουν την ενσωμάτωση και τη συμμετοχή τους

(γ) Να καταβάλει κάθε προσπάθεια ώστε να παρέχει προγράμματα και υπηρεσίες για παιδιά με αναπηρίες με επαρκείς οικονομικούς και ανθρώπινους πόρους καθώς και περιοδική παρακολούθηση της τοποθέτησης των παιδιών με αναπηρίες και να υιοθετήσει, ως ζήτημα προτεραιότητας, μέτρα για να εξασφαλίσει ότι κανένα παιδί με αναπηρία δεν θα είναι τοποθετημένο σε ένα πλαίσιο όπου επικρατούν τέτοιες απάνθρωπες συνθήκες. Επιπλέον, η τοποθέτηση σε ιδρύματα φιλοξενίας θα πρέπει να είναι η έσχατη εναλλακτική λύση, ανάλογα με τις ανάγκες του παιδιού.

(δ) Να εξοπλίσει τα σχολεία με τις απαραίτητες δομές ώστε να επιτευχθεί η συνεκπαίδευση των παιδιών με αναπηρίες και να εξασφαλίσει ότι αυτά μπορούν να επιλέξουν το σχολείο της προτίμησής τους ή να επιλέξουν να μετακινούνται ανάμεσα στα γενικά σχολεία και τα ειδικά σχολεία ανάλογα με το υπέρτατο συμφέρον τους

(ε) Να παρέχει βοήθεια στις μη κυβερνητικές οργανώσεις (ΜΚΟ) που εργάζονται με και για τα παιδιά με αναπηρίες, και

(ζ) Να εξασφαλίσει ότι τα κέντρα φιλοξενίας των παιδιών και των ενηλίκων με αναπηρίες διαθέτουν επαρκές προσωπικό και ότι παρέχεται εκπαίδευση στους επαγγελματίες που εργάζονται με τα παιδιά με αναπηρίες, όπως εκπαιδευτικοί, κοινωνικοί λειτουργοί, επαγγελματίες της υγείας, ιατρικό προσωπικό, θεραπευτές και προσωπικό παροχής φροντίδας.

Υγεία και υπηρεσίες υγείας

51. Την Επιτροπή προβληματίζει το γεγονός ότι το δικαίωμα στην υγεία και στην πρόσβαση σε υπηρεσίες υγείας δεν γίνεται σεβαστό για όλα τα παιδιά, δεδομένου ότι ορισμένες υπηρεσίες υγείας πρέπει να πληρώνονται μετρητοίς και προκαταβολικά, γεγονός το οποίο μπορεί να εμποδίζει την πρόσβαση σε αυτές τις υπηρεσίες, ιδιαιτέρως για τα παιδιά Ρομά, τα παιδιά της Μουσουλμανικής κοινότητας στη Θράκη, τα παιδιά στο δρόμο, τα παιδιά μετανάστες, τους ασυνόδευτους ανηλίκους και τα παιδιά που ζητούν άσυλο. Η Επιτροπή επαναλαμβάνει την ανησυχία της (CRC/C/15/Add. 170, 2002, παρ. 56) για την έλλειψη δεδομένων σχετικά με βασικούς εθνικούς δείκτες υγείας, για τις ελλείψεις υποδομών και για την έλλειψη νοσοκόμων και κοινωνικών λειτουργών για παιδιά.

52. Η Επιτροπή συστήνει στο συμβαλλόμενο Κράτος να εξασφαλίσει ότι όλα τα παιδιά έχουν πρόσβαση στη φροντίδα της υγείας, δίνοντας ιδιαίτερη προσοχή στην πρόσβαση σε υπηρεσίες υγείας για τα παιδιά Ρομά, τα παιδιά της Μουσουλμανικής κοινότητας της Θράκης, τα παιδιά στο δρόμο και τα παιδιά μετανάστες, τους ασυνόδευτους ανηλίκους και τα παιδιά που ζητούν άσυλο. Η Επιτροπή συστήνει περαιτέρω όπως το συμβαλλόμενο Κράτος συλλέξει δεδομένα σχετικά με τους βασικούς εθνικούς δείκτες υγείας, ενισχύσει την υποδομή στον τομέα της υγείας, μέσω και της πρόσληψης επιπλέον νοσηλευτών και κοινωνικών λειτουργών.

Θηλασμός

53. Την Επιτροπή ανησυχεί το χαμηλό ποσοστό των βρεφών που διατρέφονται αποκλειστικά με μητρικό γάλα τους πρώτους έξι μήνες, καθώς και η πρακτική της διανομής δωρεάν δειγμάτων συνθετικών και υποκατάστατων του μητρικού γάλακτος στα νοσοκομεία. Η Επιτροπή ανησυχεί επίσης για τον χαμηλό αριθμό των νοσοκομείων που είναι πιστοποιημένα ως φιλικά προς τα βρέφη.

54. Η Επιτροπή συστήνει στο συμβαλλόμενο Κράτος:

(α) Να ενισχύσει τις προσπάθειές του με στόχο την ευρύτερη πληροφόρηση και ευαισθητοποίηση του κοινού για τη σπουδαιότητα της αποκλειστικής παροχής μητρικού γάλακτος στα βρέφη μέχρι την ηλικία των 6 μηνών

(β) Να εξασφαλίσει ότι τα βασικά μαιευτήρια ανταποκρίνονται στις απαραίτητες προδιαγραφές και ότι είναι πιστοποιημένα ως φιλικά προς τα βρέφη, και

(γ) Να ενισχύσει τον έλεγχο των υφιστάμενων κανονισμών του εμπορίου όσον αφορά τα υποκατάστατα του μητρικού γάλακτος και να επιβεβαιώσει ότι αυτοί οι κανονισμοί αποτελούν αντικείμενο παρακολούθησης σε σταθερή βάση και ότι λαμβάνονται μέτρα εναντίον όσων παραβιάζουν τους κανονισμούς αυτούς.

Υγεία των εφήβων

55. Η Επιτροπή επισημαίνει με ανησυχία την περιορισμένη γνώση μεταξύ των εφήβων σχετικά με την υγεία κατά την αναπαραγωγή, τα επίμονα προβλήματα των αυτοκτονιών των νέων, καθώς και της κατανάλωσης αλκοόλ, του καπνίσματος και της χρήσης ναρκωτικών από εφήβους στο συμβαλλόμενο Κράτος.

56. Κάνοντας αναφορά στο Γενικό της Σχόλιο Νο 4 για την υγεία των εφήβων και την ανάπτυξή τους, η Επιτροπή προτρέπει το συμβαλλόμενο Κράτος να αυξήσει τη

διαθεσιμότητα σε όλη τη χώρα των υπηρεσιών υγείας που να εξασφαλίζουν το απόρρητο και να είναι φιλικές προς τους νέους, να ενισχύσει τη διαθεσιμότητα των υπηρεσιών σχετικά με την αντισύλληψη και να προωθήσει τη σεξουαλική αγωγή στοχευμένα σε εφήβους, με ιδιαίτερη προσοχή στην πρόληψη των πρόωγων εγκυμοσυνών και των σεξουαλικά μεταδιδόμενων ασθενειών και των νεανικών αυτοκτονιών. Περαιτέρω η Επιτροπή καλεί το συμβαλλόμενο Κράτος να ενισχύσει τις προσπάθειές του στην αντιμετώπιση της χρήσης των ναρκωτικών, του αλκοολισμού και του καπνίσματος μεταξύ των εφήβων.

Επίπεδο διαβίωσης

57. Η Επιτροπή επισημαίνει ότι η καταπολέμηση της παιδικής φτώχειας αποτελεί μία από τις τρεις βασικές προτεραιότητες του συμβαλλόμενου Κράτους στον τομέα της κοινωνικής ένταξης και της κοινωνικής προστασίας και επίσης σημειώνει τον στόχο που έχει τεθεί να μειωθεί ο κίνδυνος της φτώχειας από 23,6% σε 18% μέχρι το 2020. Η Επιτροπή, ωστόσο, εκφράζει τη βαθιά της ανησυχία για τις επιπτώσεις της τρέχουσας κρίσης και τα αυξανόμενα ποσοστά της παιδικής φτώχειας, καθώς και για την ανάγκη να υπάρχουν περισσότερες κοινωνικές υπηρεσίες για να συνδράμουν τις οικογένειες. Την Επιτροπή ανησυχεί το γεγονός ότι πολλοί Ρομά εξακολουθούν να διαβιούν σε οικισμούς οι οποίοι δεν καταφέρνουν να καλύψουν ούτε τις ελάχιστες προδιαγραφές αξιοπρεπούς κατοικίας και υποδομών, παρά την υιοθέτηση το 2002 του Ολοκληρωμένου Σχεδίου Δράσης για την κοινωνική ενσωμάτωση των Ελλήνων Ρομά και την τροποποίηση του Νόμου 3448/2006 για την έγκριση τοπικών σχεδίων πόλεων στη βάση εφαρμογής εκτάκτων προγραμμάτων οικιστικής επανένταξης για ευάλωτες ομάδες της κοινωνίας.

58. Η Επιτροπή συστήνει στο συμβαλλόμενο Κράτος να σχεδιάσει δημόσιες πολιτικές με στόχο κυρίως την αντιμετώπιση, τόσο βραχυπρόθεσμα όσο και σε μακροπρόθεσμα σταθερή προοπτική, του προβλήματος της αυξανόμενης παιδικής φτώχειας. Αυτές οι πολιτικές πρέπει να μπορούν να συντονίζουν αποτελεσματικά δράσεις σε εθνικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο, δράσεις σε διάφορους τομείς (συγκεκριμένα ιδιαίτερα στην οικονομία, τη φροντίδα της υγείας, τη στέγαση, την κοινωνική πολιτική και την εκπαίδευση) που αφορούν ειδικά τα παιδιά, και πρέπει να περιλαμβάνουν τη συμμετοχή των παιδιών στη διαμόρφωσή τους.

ΣΤ. Εκπαίδευση, ελεύθερος χρόνος και πολιτιστικές δραστηριότητες (άρθρα 28, 29 και 31 της Σύμβασης)

Εκπαίδευση

59. Η Επιτροπή κρίνει θετικά την υιοθέτηση των τριών εθνικών προγραμμάτων εκπαίδευσης για τους μετανάστες και τους παλιννοστούντες μαθητές, για τα παιδιά της Μουσουλμανικής μειονότητας στη Θράκη και για τα παιδιά Ρομά, καθώς και την καθιέρωση το 2010 των Ζωνών Εκπαιδευτικής Προτεραιότητας (ΖΕΠ). Επίσης επικροτεί την έκδοση της νέας εγκυκλίου 6/23/2010 που προβλέπει το δικαίωμα εγγραφής στα σχολεία όλων ανεξαιρέτως των παιδιών που διαβιούν στο συμβαλλόμενο Κράτος, ανεξάρτητα από το καθεστώς παραμονής τους, καθώς και τη δυνατότητα εγγραφής με ελλιπή δικαιολογητικά για τα παιδιά τρίτων χωρών που διαμένουν στην Ελλάδα. Η Επιτροπή, ωστόσο, εκφράζει την ανησυχία της για το ότι παραμένει το φαινόμενο της περιορισμένης

πρόσβασης των παιδιών Ρομά στο σχολείο, της περιορισμένης εγγραφής τους και του διαχωρισμού τους στα σχολεία. Την Επιτροπή απασχολεί επιπλέον η βία στα σχολεία και οι περιπτώσεις εκφοβισμού μεταξύ των μαθητών.

60. Η Επιτροπή καλεί το συμβαλλόμενο Κράτος όπως:

(α) Εξασφαλίσει την εγγραφή των παιδιών Ρομά που βρίσκονται σε ηλικία υποχρεωτικής εκπαίδευσης προκειμένου να τα ενσωματώσει στην προσχολική και πρωτοβάθμια εκπαίδευση σε όλες τις περιοχές και κοινότητες του συμβαλλόμενου Κράτους και να επιβάλει κυρώσεις στις διευθύνσεις των σχολείων που αρνούνται την εγγραφή παιδιών που βρίσκονται σε ηλικία υποχρεωτικής εκπαίδευσης στο συμβαλλόμενο Κράτος

(β) Παρέχει μεταφορά προς και από τα σχολεία για τα περιθωριοποιημένα παιδιά Ρομά προκειμένου να εξαλειφθεί αυτό το εμπόδιο στην εκπαίδευση και να προωθήσει την κοινωνική ένταξη των παιδιών Ρομά και να εξασφαλίσει ότι δεν υφίστανται διακρίσεις μέσα στο εκπαιδευτικό σύστημα

(γ) Λάβει όλα τα κατάλληλα μέτρα προκειμένου να καταπολεμήσει τη βία και τον εκφοβισμό στα σχολεία, και μέσω της εφαρμογής των δράσεων που προβλέπονται από το Δίκτυο κατά της Βίας στο Σχολείο και μέσω της διεξαγωγής περιοδικών ερευνών μεταξύ των μαθητών, των εκπαιδευτικών και των γονέων προκειμένου να υπάρξει καλύτερη γνώση για τις σχέσεις μεταξύ των εφήβων όπως αυτές καλλιεργούνται μέσα στο σχολικό περιβάλλον, και να δημιουργήσει ένα περιβάλλον ανεκτικότητας, ειρήνης και κατανόησης της πολιτισμικής διαφορετικότητας μέσα στα σχολεία, και

(δ) Αναζητήσει βοήθεια για αυτόν το σκοπό από, μεταξύ άλλων, τη UNICEF και την UNESCO.

Z. Μέτρα ειδικής προστασίας (άρθρα 22, 30, 38, 39, 40, 37 (β)-(δ), 32-36 της Σύμβασης)

Παιδιά που ζητούν άσυλο και παιδιά πρόσφυγες

61. Η Επιτροπή αναγνωρίζει ότι σύμφωνα με το άρθρο 19 του Νόμου 220/2007, με τον οποίον υλοποιείται η Οδηγία της Ε.Ε. για τις «Συνθήκες Υποδοχής», ο Εισαγγελέας Ανηλίκων ή, όταν αυτός δεν είναι παρών, ο αρμόδιος Εισαγγελέας Πρωτοδικών, ενεργεί ως προσωρινός επίτροπος και προβαίνει σε όλες τις απαραίτητες ενέργειες για τον ορισμό επιτρόπου για κάθε παιδί πρόσφυγα ή για κάθε παιδί που ζητεί άσυλο και ότι η νομοθεσία του συμβαλλόμενου Κράτους (Προεδρικό διάταγμα 114/2010 για τη Διαδικασία Ασύλου στην Ελλάδα) προβλέπει τη δυνατότητα προσδιορισμού της ηλικίας ενός ατόμου, όταν αυτή τίθεται υπό αμφισβήτηση, μέσω ιατρικών εξετάσεων. Επίσης η Επιτροπή σημειώνει το πρόγραμμα που άρχισε να εφαρμόζει το συμβαλλόμενο Κράτος σε συνεργασία με τη Frontex, για τον έλεγχο (screening) των εισερχομένων και την καταγραφή των στοιχείων τους, επιδιώκοντας τον προσδιορισμό της ηλικίας και της εθνικότητας των παιδιών προσφύγων και των παιδιών που ζητούν άσυλο. Ωστόσο, η Επιτροπή εκφράζει την ανησυχία της για το ότι οι Εισαγγελείς είτε αδυνατούν να αναθέσουν την επιτροπεία σε ένα υπεύθυνο άτομο ή φορέα είτε την αναθέτουν στους Διευθυντές των κέντρων υποδοχής ανηλίκων, καθώς και για το ότι τα καθήκοντα του προσωρινού επιτρόπου είναι αόριστα και ασαφή.

62. Η Επιτροπή καλεί το συμβαλλόμενο Κράτος όπως:

(α) Εισαγάγει τις κατάλληλες νομοθετικές τροποποιήσεις στην εθνική νομοθεσία, προκειμένου να διευκολύνει την εγκαθίδρυση ενός λειτουργικού, ουσιαστικού και αποτελεσματικού συστήματος επιτροπείας για τους ασυνόδευτους ανηλίκους και τους ανηλίκους που έχουν χωριστεί από την οικογένειά τους

(β) Εξασφαλίσει ότι για τα ασυνόδευτα παιδιά που ζητούν άσυλο ορίζεται άμεσα ένας νομικός αντιπρόσωπος, προκειμένου να διεκπεραιώσει αποτελεσματικά τη διαδικασία ασύλου, καθώς και ότι τους παρέχεται βοήθεια και προστασία, συμπεριλαμβανομένης της πρόσβασής τους σε δωρεάν διερμηνεία, και

(γ) Δημιουργήσει μια εθνική διαδικασία καθορισμού του υπέρτερου συμφέροντος των ασυνόδευτων ανηλίκων, η οποία θα συμπληρώνεται από διαδικαστικές δικλίδες ασφαλείας, προκειμένου να καθοδηγήσει τους δημόσιους και ιδιωτικούς φορείς και τις διοικητικές αρχές στις ενέργειές τους που επηρεάζουν τα παιδιά που προέρχονται από τρίτες χώρες.

63. Ενώ αναγνωρίζει τις προσπάθειες που έχουν καταβληθεί από το συμβαλλόμενο Κράτος, από την εξέταση της προηγούμενης έκθεσης το 2002, σχετικά με την αύξηση των δομών υποδοχής για τους ασυνόδευτους ανηλίκους και/ή τα παιδιά που έχουν χωριστεί από την οικογένειά τους, καθώς και το νέο Νόμο 3928/2011 για τη δημιουργία νέων κέντρων αρχικής υποδοχής, τα οποία σχεδιάζεται να είναι πλήρως λειτουργικά το φθινόπωρο του 2012 και τα οποία θα παρέχουν έλεγχο της κατάστασης (screening) και κατάλυμα για τα παιδιά μετανάστες και τα ασυνόδευτα παιδιά, η Επιτροπή επαναλαμβάνει την προηγούμενη ανησυχία της για τις υποβαθμισμένες συνθήκες υποδοχής των ασυνόδευτων παιδιών και/ή των παιδιών που έχουν χωριστεί από τις οικογένειές τους.

64. Η Επιτροπή συστήνει στο συμβαλλόμενο Κράτος:

(α) Να εξασφαλίσει ότι τα παιδιά, είτε χωρισμένα από την οικογένειά τους είτε μαζί με την οικογένειά τους, τα οποία εισέρχονται στη χώρα με μη κανονικό τρόπο, δεν κρατούνται ούτε παραμένουν υπό κράτηση παρά μόνον σε πολύ εξαιρετικές περιστάσεις και για το μικρότερο απαραίτητο χρονικό διάστημα

(β) Να δημιουργήσει νέες δομές υποδοχής και να αυξήσει τον αριθμό των χώρων στις ήδη υφιστάμενες υποδομές, εξασφαλίζοντας παράλληλα επαρκείς συνθήκες σε αυτές τις δομές, και

(γ) Να υπογράψει το υπό κατάρτιση Μνημόνιο Κατανόησης με τη Διεθνή Επιτροπή του Ερυθρού Σταυρού προκειμένου να παρέχει βοήθεια στους ασυνόδευτους αλλοδαπούς ανηλίκους.

Παιδιά στο δρόμο ⁵

65. Με αφορμή την υπόθεση του ιδρύματος «Αγία Βαρβάρα», όπου, όπως αναφέρεται, 502 από τα 661 παιδιά Ρομά Αλβανικής καταγωγής διέφυγαν στο διάστημα 1998-2001 από το ίδρυμα στο οποίο είχαν τοποθετηθεί, η Επιτροπή εκφράζει την έντονη ανησυχία της για το ότι το συμβαλλόμενο Κράτος δεν ανέπτυξε μια ολοκληρωμένη προσέγγιση για να αντιμετωπίσει το φαινόμενο των παιδιών στο δρόμο. Την Επιτροπή απασχολεί κυρίως το γεγονός της περιορισμένης διαθεσιμότητας και προσβασιμότητας των κοινωνικών υπηρεσιών για την προστασία και την κοινωνική επανένταξη των παιδιών στο δρόμο, συνυπολογιζόμενης και της ανεπαρκούς χωρητικότητας των κέντρων φιλοξενίας.

66. Η Επιτροπή συστήνει στο συμβαλλόμενο Κράτος:

(α) Να αναλάβει μια συστηματική αξιολόγηση της κατάστασης των παιδιών στο δρόμο, προκειμένου να διαμορφώσει μια ακριβή εικόνα των αιτιών που βρίσκονται στη ρίζα του φαινομένου και του μεγέθους του

(β) Να διατυπώσει και να εφαρμόσει μια εθνική στρατηγική για την πρόληψη, την υποστήριξη και την κοινωνική ενσωμάτωση των παιδιών που ζουν και/ή εργάζονται στον δρόμο, καθώς και σφαιρικά προγράμματα για τα παιδιά στο δρόμο, και

(γ) Να αυξήσει τον αριθμό και την ποιότητα των διαθέσιμων κέντρων υποδοχής και των κέντρων ψυχοκοινωνικής επανένταξης για τα παιδιά στο δρόμο, τα οποία να είναι εξοπλισμένα με εκπαιδευμένο προσωπικό και επαρκείς πόρους

(δ) Σε συνεργασία με τις ΜΚΟ, να παρέχει στα παιδιά στο δρόμο την απαραίτητη προστασία, συμπεριλαμβανομένου και ενός οικογενειακού περιβάλλοντος, επαρκείς υπηρεσίες για την φροντίδα της υγείας τους, τη δυνατότητα να παρακολουθούν το σχολείο και άλλες κοινωνικές υπηρεσίες, και

(ε) Να ενισχύσει τα προγράμματα υποστήριξης της επανένωσης με την οικογένεια, όταν αυτό είναι για το υπέρτατο συμφέρον του παιδιού.

Απονομή Δικαιοσύνης σε Ανηλίκους

67. Ενώ σημειώνει τη σύσταση, σύμφωνα με τις απαντήσεις του συμβαλλομένου Κράτους, προς τη λίστα θεμάτων (CRC/C/GRC/Q/2-3/Add.1, παρ. 25), δύο νομοπαρασκευαστικών επιτροπών με σκοπό την αναθεώρηση του Ποινικού Κώδικα και του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας, προκειμένου να εξασφαλίσουν την πλήρη συμβατότητά τους με τις αρχές και τις προβλέψεις της Σύμβασης, την Επιτροπή εξακολουθεί να προβληματίζει το γεγονός ότι υπάρχουν ακόμη ορισμένες νομικές προβλέψεις που αναφέρουν ως όριο ενηλικίωσης την ηλικία των 17 ετών (άρθρα 150 και 155 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας και 347 και 469 του Ποινικού Κώδικα). Η Επιτροπή σημειώνει επίσης ότι οι διατάξεις που αναφέρονταν στη φυλάκιση παιδιού για περίοδο 20 ετών τροποποιήθηκαν το 2010 με το ανώτατο όριο να μειώνεται στα 10 έτη και σε εξαιρετικές περιπτώσεις στα 15 έτη. Η Επιτροπή, ωστόσο, εκφράζει τον προβληματισμό της για τα εξής:

(α) Παιδιά 15 ετών μπορούν να τεθούν υπό κράτηση, ενώ μπορεί να τους επιβληθεί ποινή 10-15 ετών

(β) Εξακολουθεί να υφίσταται η μακρόχρονη προδικαστική κράτηση ανηλίκων και χρονοβόρες διαδικασίες

(γ) Εξακολουθεί να υφίσταται η ποινικοποίηση της επαιτείας των παιδιών

(δ) Απουσιάζει η πρόβλεψη για προστασία των ανηλίκων 15-18 ετών στον Ποινικό Κώδικα του συμβαλλομένου Κράτους

(ε) Ο τρόπος σύλληψης των παιδιών αλλοδαπής προέλευσης και των παιδιών Ρομά από τις Αρχές που είναι υπεύθυνες για την επιβολή του νόμου, εξακολουθεί να είναι αυθαίρετος και να συνιστά διάκριση εναντίον τους, παρά την υιοθέτηση νέων νομοθετικών μέτρων από το συμβαλλόμενο Κράτος τα οποία προβλέπουν νέες δομές κοινωνικής πρόνοιας με στόχο την πρόληψη της θυματοποίησης και εγκληματικότητας των ανηλίκων, και

(στ) Παρά τις διατάξεις του άρθρου 126 του Ποινικού Κώδικα, υπάρχουν περιπτώσεις στις οποίες παιδιά Ρομά 9 ετών συνελήφθησαν για μικροκλοπές, οι περιπτώσεις τους εξετάστηκαν χωρίς την παρουσία δικηγόρου, ασκήθηκαν σε βάρος τους ποινικές δίωξεις και δικάστηκαν.

68. Η Επιτροπή επαναλαμβάνει την προηγούμενη σύστασή της (CRC/C/15/Add. 170, παρ. 79) ότι το συμβαλλόμενο Κράτος θα πρέπει να ευθυγραμμίσει πλήρως το σύστημα απονομής δικαιοσύνης σε ανηλίκους με τη Σύμβαση, συγκεκριμένα με τα άρθρα 37, 39 και 40, και με άλλες σχετικές προδιαγραφές, συμπεριλαμβανομένων των Στοιχειωδών Κανόνων των Ηνωμένων Εθνών για την Απονομή Δικαιοσύνης σε Ανηλίκους (Κανόνων του Πεκίνου), των Κατευθυντήριων Γραμμών για την Πρόληψη της Νεανικής Παραβατικότητας (Κανόνων του Ριάντ), των Κανόνων για την Προστασία των Ανηλίκων που Στερούνται της Ελευθερίας τους (Κανόνων της Αβάνας), των Κατευθυντήριων Γραμμών της Βιέννης για Δράση σχετικά με τα Παιδιά στο Σύστημα Ποινικής Δικαιοσύνης, καθώς και του Γενικού Σχολίου της Επιτροπής Νο 10 (2007) για τα δικαιώματα του παιδιού στο σύστημα απονομής δικαιοσύνης. Προς αυτόν το σκοπό, η Επιτροπή προτρέπει το συμβαλλόμενο Κράτος:

(α) Να καθορίσει μια σαφή ηλικία ποινικής ευθύνης, σύμφωνα με τις διεθνείς προδιαγραφές

(β) Να εφαρμόζει εναλλακτικά μέτρα αντί για τη στέρηση της ελευθερίας, προκειμένου να εξασφαλίσει ότι τα άτομα κάτω των 18 ετών στερούνται της ελευθερίας τους μόνον ως έσχατη επιλογή και για τη μικρότερη δυνατή χρονική περίοδο

(γ) Να αποποινικοποιήσει την επαιτεία των παιδιών και παράλληλα να λάβει μέτρα ώστε να εξασφαλίσει ότι αυτή η τροποποίηση δεν θα γίνει αντικείμενο εκμετάλλευσης από ενήλικες οι οποίοι πιθανόν χρησιμοποιούν παιδιά για επαιτεία

(δ) Να υιοθετήσει συγκεκριμένες νομικές διατάξεις προκειμένου να παρέχει προστασία στους ανηλίκους ηλικίας 15-18 ετών μέσα στο σύστημα απονομής δικαιοσύνης σε ανηλίκους και

(ε) Να διεξάγει ενδελεχή ανάλυση της υπερ-εκπροσώπησης των παιδιών αλλοδαπής προέλευσης και των παιδιών Ρομά στο σύστημα απονομής δικαιοσύνης σε ανηλίκους και να παρέχει σε αυτά τα παιδιά τις απαραίτητες νομικές δικλίδες ασφαλείας.

Παιδιά θύματα και μάρτυρες εγκληματικών ενεργειών

69. Η Επιτροπή συστήνει στο συμβαλλόμενο Κράτος να εξασφαλίσει, μέσω των κατάλληλων νομικών διατάξεων και κανονισμών, ότι σε όλα τα παιδιά θύματα και/ή μάρτυρες εγκληματικών ενεργειών, λόγου χάρη, παιδιά θύματα κακοποίησης, ενδοοικογενειακής βίας, σεξουαλικής και οικονομικής εκμετάλλευσης, απαγωγής και παράνομης διακίνησης, καθώς και μάρτυρες τέτοιων ενεργειών, συμπεριλαμβανομένων και ενεργειών που έχουν διαπραχθεί από κρατικούς και μη κρατικούς φορείς, τους εξασφαλίζεται η προστασία που προβλέπεται από τη Σύμβαση και ότι το συμβαλλόμενο Κράτος λαμβάνει πλήρως υπόψη του τις Κατευθυντήριες Γραμμές των Ηνωμένων Εθνών για την Απονομή Δικαιοσύνης σε Υποθέσεις που Αφορούν Παιδιά Θύματα και Μάρτυρες Εγκληματικών Ενεργειών (απόφαση 2005/20 του Οικονομικού και Κοινωνικού Συμβουλίου της 22ης Ιουλίου 2005, παράρτημα).

Παιδιά που ανήκουν σε μειονοτικές ομάδες

Παιδιά Ρομά

70. Ενώ αναγνωρίζει τις προσπάθειες που έχουν καταβληθεί από το Συμβαλλόμενο Κράτος προκειμένου να εξασφαλίσει ότι τα παιδιά Ρομά απολαμβάνουν ίσα δικαιώματα, η

Επιτροπή παραμένει βαθιά προβληματισμένη με την αρνητική στάση, τις προκαταλήψεις και τις διακρίσεις σε βάρος των παιδιών μειονοτήτων και συγκεκριμένα σε βάρος των παιδιών Ρομά, ειδικά όσον αφορά τις ανισότητες, τη φτώχεια και την ίση πρόσβασή τους στην υγεία, την εκπαίδευση, την καταχώριση γεννήσεων, τη στέγαση, την απασχόληση και το αξιοπρεπές επίπεδο διαβίωσης. Η Επιτροπή ανησυχεί περαιτέρω για τα χαμηλά ποσοστά εγγραφής στο σχολείο και τα υψηλά ποσοστά σχολικής διαρροής, καθώς και τον διαχωρισμό των παιδιών Ρομά στα σχολεία.

71. Η Επιτροπή προτρέπει το συμβαλλόμενο Κράτος

(α) Να ενισχύσει τις προσπάθειές του προκειμένου να εξαλείψει τις διακρίσεις και να συνεχίσει να διαμορφώνει και να υλοποιεί, σε στενή συνεργασία με την κοινότητα των Ρομά, στρατηγικές και προγράμματα που στοχεύουν στο να εξασφαλίσουν ίση πρόσβαση σε βασικές υπηρεσίες, συγκεκριμένα στις υπηρεσίες υγείας και εκπαίδευσης

(β) Να διαθέσει επαρκείς ανθρώπινους, τεχνικούς και οικονομικούς πόρους προκειμένου να εξασφαλίσει βιώσιμη βελτίωση των κοινωνικο-οικονομικών συνθηκών των παιδιών Ρομά

(γ) Να ξεκινήσει καμπάνιες και προγράμματα εκπαίδευσης, σε όλα τα επίπεδα και σε όλες τις περιοχές, και να διατυπώσει σχετικές κατευθυντήριες γραμμές, με στόχο την καταπολέμηση της αρνητικής στάσης απέναντι στους Ρομά γενικά στην κοινωνία, συμπεριλαμβανομένων της αστυνομίας και των επαγγελματιών, και

(δ) Να διαμορφώσει προγράμματα μαθημάτων για τα παιδιά που βρίσκονται στα σχολεία, τα οποία θα περιλαμβάνουν και μαθήματα σχετικά με την ιστορία και τον πολιτισμό των Ρομά, προκειμένου να προωθήσει την κατανόηση, την ανοχή ανεκτικότητα και τον σεβασμό στα δικαιώματα των Ρομά μέσα στην Ελληνική κοινωνία.

Η. Επικύρωση διεθνών εργαλείων για τα ανθρώπινα δικαιώματα

72. Η Επιτροπή συστήνει στο συμβαλλόμενο Κράτος να επικυρώσει τις βασικές συνθήκες των Ηνωμένων Εθνών για τα ανθρώπινα δικαιώματα, καθώς και τα Προαιρετικά Πρωτόκολλα στα οποία δεν είναι ακόμα συμβαλλόμενο μέρος, συγκεκριμένα, στη Διεθνή Σύμβαση για την Προστασία Όλων των Ατόμων από την Αναγκαστική Εξαφάνιση, τη Διεθνή Σύμβαση για την Προστασία των Δικαιωμάτων Όλων των Μεταναστών Εργαζομένων και των Μελών των Οικογενειών τους, το Προαιρετικό Πρωτόκολλο στο Διεθνές Σύμφωνο για τα Οικονομικά, Κοινωνικά και Μορφωτικά Δικαιώματα, το Προαιρετικό Πρωτόκολλο στη Σύμβαση κατά των Βασανιστηρίων και άλλων μορφών Σκληρής, Απάνθρωπης ή Ταπεινωτικής Μεταχείρισης ή Τιμωρίας, το Προαιρετικό Πρωτόκολλο στη Σύμβαση για τα Δικαιώματα του Παιδιού για τη Διαδικασία Αναφορών, τη Σύμβαση του 1961 για τη Μείωση της Ανιθαγένειας και τη Σύμβαση του Διεθνούς Οργανισμού Εργασίας Νο 189 σχετικά με την εξασφάλιση αξιοπρεπούς εργασίας για τους εντόπιους εργαζόμενους.

Θ. Συνεργασία με περιφερειακούς και διεθνείς φορείς

73. Η Επιτροπή συστήνει ότι το συμβαλλόμενο Κράτος θα πρέπει να συνεργάζεται με το Συμβούλιο της Ευρώπης με στόχο την εφαρμογή της Σύμβασης, τόσο στο συμβαλλόμενο Κράτος όσο και σε άλλα κράτη-μέλη του Συμβουλίου της Ευρώπης.

I. Ανατροφοδότηση και διάδοση

74. Η Επιτροπή συστήνει προς το συμβαλλόμενο Κράτος να λάβει όλα τα κατάλληλα μέτρα προκειμένου να εξασφαλίσει ότι οι παρούσες συστάσεις θα τεθούν σε πλήρη εφαρμογή, μεταξύ άλλων, κοινοποιώντας τις στον Πρωθυπουργό, το Κοινοβούλιο, τα σχετικά Υπουργεία, το Ανώτατο Δικαστήριο και στις τοπικές αρχές για την απαραίτητη μελέτη και την ανάληψη περαιτέρω δράσης.

75. Η Επιτροπή συστήνει περαιτέρω ότι η τρίτη και τέταρτη περιοδική έκθεση και οι γραπτές απαντήσεις εκ μέρους του συμβαλλομένου Κράτους καθώς και οι σχετικές συστάσεις (καταληκτικές παρατηρήσεις) θα πρέπει να είναι ευρέως διαθέσιμες, στις γλώσσες της χώρας, συμπεριλαμβανομένου (αλλά όχι αποκλειστικά) και του Ίντερνετ, στο ευρύ κοινό, τις οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών, τα ΜΜΕ, τις οργανώσεις νέων, τις ομάδες επαγγελματιών και παιδιών, προκειμένου να αποτελέσουν έναυσμα προς δημόσιο διάλογο και μέσον ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης όσον αφορά τη Σύμβαση και τα Προαιρετικά Πρωτόκολλα αυτής και όσον αφορά την εφαρμογή και την παρακολούθησή της.

K. Η επόμενη έκθεση

76. Η Επιτροπή καλεί το συμβαλλόμενο Κράτος να υποβάλει την επόμενη έκθεσή του η οποία θα περιλαμβάνει από την τέταρτη έως και την έκτη περιοδικές εκθέσεις, έως την 9^η Δεκεμβρίου 2017 και να συμπεριλάβει σε αυτήν πληροφόρηση σχετικά με την εφαρμογή των καταληκτικών παρατηρήσεων που περιλαμβάνονται στο παρόν κείμενο. Η Επιτροπή εφιστά την προσοχή στις εναρμονισμένες βασικές κατευθυντήριες οδηγίες σε σχέση με τη σύνταξη περιοδικών εκθέσεων όπως προσδιορίζονται στη σύμβαση και οι οποίες υιοθετήθηκαν την 1^η Οκτωβρίου 2010 (CRC/C/58/Αναθ. 2 και Διορθ. 1) και υπενθυμίζει στο συμβαλλόμενο Κράτος ότι οι μελλοντικές εκθέσεις θα πρέπει να είναι συμβατές με τις κατευθυντήριες αυτές οδηγίες και να μην υπερβαίνουν τις 60 σελίδες. Η Επιτροπή προτρέπει το συμβαλλόμενο Κράτος να υποβάλει την έκθεσή του σύμφωνα με τις κατευθυντήριες οδηγίες για τις εκθέσεις. Σε περίπτωση που η υποβληθείσα έκθεση υπερβαίνει τους περιορισμούς όσον αφορά τις σελίδες, θα ζητηθεί από το συμβαλλόμενο Κράτος να επανεξετάσει την έκθεση και τελικά να την υποβάλει εκ νέου σύμφωνα με τις προαναφερθείσες κατευθυντήριες οδηγίες. Η Επιτροπή υπενθυμίζει στο συμβαλλόμενο Κράτος ότι εάν δεν είναι σε θέση να επανεξετάσει και να υποβάλει εκ νέου την έκθεση, τότε δεν μπορεί να εξασφαλισθεί η μετάφραση της έκθεσης με σκοπό την εξέτασή της από την Επιτροπή.

77. Η Επιτροπή καλεί επίσης το συμβαλλόμενο Κράτος να υποβάλει ένα επικαιροποιημένο συνοπτικό έγγραφο σύμφωνα με τις σχετικές προδιαγραφές, όπως αναφέρονται στις εναρμονισμένες κατευθυντήριες οδηγίες σχετικά με την υποβολή των εκθέσεων, οι οποίες εγκρίθηκαν από την πέμπτη συνάντηση μεταξύ των επιτροπών των οργανισμών για τα ανθρώπινα δικαιώματα τον Ιούνιο του 2006 (HRI/MC/2006/3).

Διευκρινιστικές σημειώσεις

¹ Το κείμενο των Καταληκτικών Παρατηρήσεων μεταφράστηκε από μέλη του προσωπικού του Συνηγόρου του Πολίτη, με στόχο την ευρύτερη διάδοσή τους στην ελληνική κοινωνία. Σχετικά με τη χρησιμοποιούμενη ορολογία στα Ελληνικά, δίνονται ορισμένες διευκρινίσεις μέσω υποσημειώσεων.

² Ο όρος «Εθνική Επιτροπή» είναι μετάφραση του “National Committee”, που είχε ήδη χρησιμοποιηθεί στην 2^η και 3^η περιοδική έκθεση της Ελλάδας για την εφαρμογή της Σύμβασης, αναφερόμενη όμως στην «Επιστημονική Επιτροπή» του Παρατηρητηρίου για τα Δικαιώματα του Παιδιού, που είχε συγκροτηθεί το 2005. Έτσι, δημιουργήθηκε παρανόηση στην Επιτροπή Δ.τ.Π. του ΟΗΕ που αποτυπώνεται και στην εν λόγω σύσταση.

³ Στο κείμενο της παρούσας μετάφρασης ο όρος Macedonian minority μεταφράζεται ως «Μακεδονική μειονότητα». Σημειώνεται ωστόσο ότι στις γραπτές όσο και στις προφορικές απαντήσεις της Ελλάδας στις ερωτήσεις της Επιτροπής, διευκρινίστηκε ότι «η Ελλάδα δεν αποδέχεται τη χρήση του όρου «Μακεδονική» ως αναφορά σε μειονότητα που ζει στην Ελλάδα...». Αναλυτικότερα, οι θέσεις της Ελλάδας αποτυπώνονται στο παρακάτω παρουσιαζόμενο κείμενο απάντησής του Υπουργείου Εξωτερικών προς την Επιτροπή Δικαιωμάτων του Παιδιού του ΟΗΕ.

⁴ Ο όρος «αστυνομικοί και άλλα όργανα επιβολής του νόμου» χρησιμοποιείται για την απόδοση του όρου «law enforcement officials».

⁵ Ο όρος «παιδιά στο δρόμο» αποτελεί μετάφραση του «children in street situations». Διευκρινίζεται ότι ο όρος αυτός αναφέρεται τόσο στα παιδιά που εργάζονται στο δρόμο, όσο και σε αυτά που, επί πλέον, διαμένουν στο δρόμο, για τα οποία δεν υπάρχουν σχετικά στοιχεία για την Ελλάδα.

Απάντηση που απεστάλη από το Υπουργείο Εξωτερικών προς την Επιτροπή Δικαιωμάτων του Παιδιού του ΟΗΕ

1. Οι ελληνικές αρχές βρίσκονται στη διαδικασία εξέτασης των Καταληκτικών Παρατηρήσεων της Επιτροπής για τα Δικαιώματα του Παιδιού, μια μη οριστικοποιημένη έκδοση των οποίων αναρτήθηκε στον ιστοχώρο της Ύπατης Αρμοστείας για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου στις 18.6.2012, σε συνέχεια της εξέτασης της ενοποιημένης δεύτερης και τρίτης περιοδικής έκθεσης της Ελλάδας για τη Σύμβαση για τα Δικαιώματα του Παιδιού και των αρχικών της εκθέσεων για τα δύο πρώτα Πρόσθετα Πρωτόκολλα στη Σύμβαση, η οποία έλαβε χώρα στη Γενεύη στις 6 και 7 Ιουνίου 2012.

2. Η Ελλάδα επιθυμεί να επαναλάβει τη βαθιά εκτίμησή της και την πλήρη υποστήριξή της στις προσπάθειες της Επιτροπής να παρακολουθήσει και προωθήσει την εφαρμογή των δικαιωμάτων του παιδιού από όλα τα κράτη μέλη. Ο ανοικτός, ειλικρινής και εποικοδομητικός διάλογος με τα μέλη της Επιτροπής κατά την εξέταση των προαναφερθεισών ελληνικών εκθέσεων θα αυξήσει την ενημέρωση για τους κανόνες και τα πρότυπα της Σύμβασης και θα καθοδηγήσει περαιτέρω τις προσπάθειες όλων των τομέων της Διοίκησης να εφαρμόσουν τη Σύμβαση και τα Προαιρετικά της Πρωτόκολλα προς το βέλτιστο συμφέρον του παιδιού.

3. Η Ελλάδα θα ήθελε, ωστόσο, να κάνει ορισμένες παρατηρήσεις επί των παραγράφων 22, 26 και 27 (β) των Καταληκτικών Παρατηρήσεων της Επιτροπής για την εφαρμογή της Σύμβασης για τα Δικαιώματα του Παιδιού, σχετικά με την χρήση του όρου «Μακεδονικός/ή».

Όπως αναλύθηκε στις απαντήσεις της Ελλάδας στον «Κατάλογο θεμάτων που αφορούν πρόσθετες και επικαιροποιημένες πληροφορίες σχετικά με τη δεύτερη και τρίτη ενοποιημένη περιοδική έκθεση της Ελλάδας» (CRC/C/GRC/2-3), που περιέχεται στο έγγραφο CRC/C/GRC/Q/2-3/Add. 1/3.5.2012, παρ. 66, «... η Ελλάδα δεν αναγνωρίζει ότι υπάρχει στο

έδαφος της μια διακριτή εθνική, εθνοτική ή γλωσσική μειονότητα με το όνομα «Μακεδονική». Η πραγματικότητα είναι ότι στην ελληνική περιοχή της Μακεδονίας υπάρχει ένας μικρός αριθμός ατόμων που, εκτός από ελληνικά, ομιλούν και μια σλαβική διάλεκτο, η χρήση της οποίας περιορίζεται στην οικογενειακή και καθημερινή ζωή. Τα άτομα αυτά απολαμβάνουν πλήρως όλα τα ανθρώπινα δικαιώματα και τις θεμελιώδεις ελευθερίες υπό το Ελληνικό Σύνταγμα και τις διεθνείς συμβάσεις, συμπεριλαμβανομένης της Σύμβασης για τα Δικαιώματα του Παιδιού. Επίσης, θα πρέπει να διευκρινισθεί ότι ο όρος «Μακεδονικός/ή» χρησιμοποιείται κοινώς με την πολιτιστική/περιφερειακή έννοια από 2.5 εκατομμύρια Έλληνες Μακεδόνες που ζουν στην περιοχή της ελληνικής Μακεδονίας. Υπό το φως των ανωτέρω, η απόδοση μιας διαφορετικής σημασίας στον όρο «Μακεδονικός/ή» δεν μπορεί να γίνει δεκτή, καθώς θα δημιουργήσει μόνο σύγχυση».

Η ως άνω θέση της Ελληνικής Κυβέρνησης επαναλήφθηκε κατά τη διάρκεια της εξέτασης της περιοδικής έκθεσης της Ελλάδας, σε απάντηση σε σχόλιο ενός διακεκριμένου μέλους της Επιτροπής (βλ. παρ. 39 των Συνοπτικών πρακτικών της 1710^{ης} Συνάντησης της Επιτροπής, που περιέχονται στο έγγραφο CRC/C/SR. 1710/11.6.2012).

Ούτως εχόντων των πραγμάτων, η Ελλάδα επαναλαμβάνει ότι δεν αναγνωρίζει την ύπαρξη «Μακεδονικής» μειονότητας, καθώς και «Μακεδονικής» γλώσσας που ομιλείται «από ορισμένες κατηγορίες του πληθυσμού» στην Ελλάδα. Εκφράζουμε τη λύπη μας, συνεπώς, για το γεγονός ότι η ανωτέρω θέση δεν αποτυπώθηκε στις προαναφερθείσες Καταληκτικές Παρατηρήσεις της Επιτροπής.

4. Επιπλέον, δεν είναι σαφές στη βάση ποιων πληροφοριών η Επιτροπή εξέφρασε ανησυχία για «διακρίσεις που εξακολουθούν να υφίστανται» κατά «παιδιών από ομάδες που αυτοπροσδιορίζονται ως ανήκουσες στη Μακεδονική μειονότητα, ειδικά όσον αφορά την πρόσβασή τους στην εκπαίδευση και σε βασικές υπηρεσίες» (παρ. 26), και διατύπωσε τη σύσταση να διασφαλισθεί «ίση πρόσβαση σε υπηρεσίες υγείας και σε κοινωνικές υπηρεσίες, και σε ποιοτική εκπαίδευση» και «ότι στις σχετικές υπηρεσίες που χρησιμοποιούν αυτά τα παιδιά διατίθενται επαρκείς οικονομικοί και ανθρώπινοι πόροι» (παρ. 27 (β)). Μια τέτοια εκτίμηση δεν είναι μόνο αβάσιμη, στο μέτρο που προβάλλει την ύπαρξη μιας «Μακεδονικής» μειονότητας στην Ελλάδα –όπως εξηγήθηκε ήδη ανωτέρω-, αλλά στερείται και οιασδήποτε πραγματολογικής βάσης.

5. Δεν είναι, εξάλλου, σαφές για ποιο λόγο, παρά τις σαφείς διευκρινίσεις της Ελληνικής Κυβέρνησης ότι τα μέλη της Μουσουλμανικής μειονότητας της Θράκης είναι τουρκικής, πομακικής και Ρομά καταγωγής (βλ. παρ. 46 των Γραπτών Απαντήσεων της Ελλάδας στον Κατάλογο Θεμάτων της Επιτροπής, οι οποίες περιέχονται στο έγγραφο CRC/C/GRC/Q/2-3/Add. 1/3.5.2012), η Επιτροπή έκανε ορισμένες αναφορές σε «παιδιά Τουρκικής καταγωγής» ως διακριτά από τα «παιδιά που ανήκουν στη Μουσουλμανική μειονότητα της Θράκης» (βλ. παρ. 26, 27(β) και 30 των προαναφερθεισών Καταληκτικών Παρατηρήσεων της Επιτροπής).

6. Οι ελληνικές Αρχές θα συνεχίσουν να εξετάζουν ενδελεχώς τις Καταληκτικές Παρατηρήσεις της Επιτροπής για τα Δικαιώματα του Παιδιού και θα συμπεριλάβουν πληροφορίες για την εφαρμογή τους στην επόμενη ενοποιημένη περιοδική έκθεση της Ελλάδας.

7. Η Ελλάδα παρακαλεί την Επιτροπή για τα Δικαιώματα του Παιδιού να δημοσιεύσει τα παρόντα σχόλια ως επίσημα έγγραφό της, να τα πρωτοκολλήσει και να τα συμπεριλάβει στην προσεχή έκθεσή της προς την Γενική Συνέλευση.